

T.C.

ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ANA BİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TOPTAN SATIŞ MARKETLERİNDE MEYDANA GELEN
İŞ KAZALARININ ULUSLARASI DÜZEYDE KARŞILAŞTIRMALI
ANALİZİ**

Nurul İslam HAN

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Tufan DEMİREL

İSTANBUL – 2017

T.C.
ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ANA BİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TOPTAN SATIŞ MARKETLERİNDE MEYDANA GELEN
İŞ KAZALARININ ULUSLARASI DÜZEYDE KARŞILAŞTIRMALI
ANALİZİ**

Nurul İslam HAN

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Tufan DEMİREL

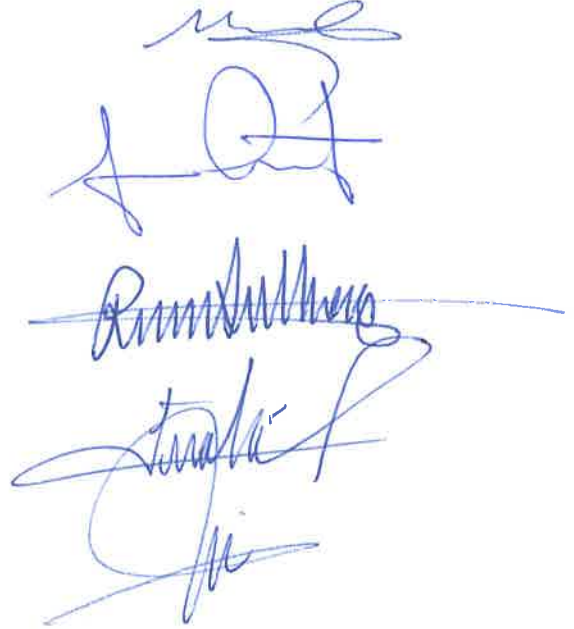
İSTANBUL – 2017

T.C.
ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Anabilim Dalı : İş Sağlığı Ve Güvenliği
Program : İş Sağlığı ve Güvenliği Yüksek Lisans
Öğrenci No : 154203032
Öğrenci Adı Soyadı : Nurul islam HAN

TOPTAN SATIŞ MARKETLERİNDE MEYDANA GELEN İŞ KAZALARININ ULUSLARASI DÜZEYDE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ isimli çalışma aşağıdaki jüri tarafından 13 Ekim 2017 tarihinde yapılan sınavda Yüksek Lisans Tezi olarak oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı : Doç. Dr. Nihan ÇETİN DEMİREL
Yıldız Teknik Üniversitesi / İstanbul
Danışman : Yrd. Doç. Dr. Tufan DEMİREL
Yıldız Teknik Üniversitesi / İstanbul
Üye : Yrd. Doç. Dr. Rüştü UÇAN
Üsküdar Üniversitesi / İstanbul
Üye : Yrd. Doç. Dr. Mesut KARAHAN
Üsküdar Üniversitesi / İstanbul
Üye : Yrd. Doç. Dr. Elif DİNÇERLER
Üsküdar Üniversitesi / İstanbul

ONAY

Bu tez, yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun ..... tarih ve ..... sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Nilgün SARP
Enstitü Müdürü

ÖZET

Bu çalışmada, toptan satış marketlerinde meydana gelen iş kazaları uluslararası düzeyde ele alınarak, karşılaştırmalı analizi yapılmıştır.

Çalışma için, Türkiye Cumhuriyeti de dahil olmak üzere, örnek olarak seçilen toplam 5 Avrupa Ülkesinin başkentleri pilot bölge seçilmek suretiyle, toptan satış marketlerinin bağlı bulunduğu firmalar ile birebir görüşülmüş, yapılan incelemeler ve firma yetkililerine yöneltilen sorulardan elde edilen verilerle, gerek sistemlerin işleyişi, gerekse iş kazaları, sebepleriyle birlikte karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toptan satış marketi, müşteri, çalışan, iş sağlığı ve güvenliği, iş kazası, kaldırma iş ekipmanları, yüksekten düşme, kayarak düşme.

ABSTRACT

This thesis contains comparison of work accidents held place internationally in whole sales market area by the base of collected numerical and verbal data.

There are five European countries, including Turkey has been selected for this research as settled locations of markets; the capitals of related countries. Required data and information has been collected by face to face meeting with authorised persons of each market.

The comparison of work accidents has been analysed by the collected of numerical and verbal values during the research task.

Key Words: Gross Market, customer, worker, occupational health safety, work accident, lifting Equipments, falling down from height, sliding falling.

TEŞEKKÜR

Öncelikli olarak bu çalışmanın yürütülmesi sırasında desteğini ve anlayışını esirgemeyen değerli Danışmanım Yrd. Doç. Dr. Tufan DEMİREL, ilgi ve bilgisini esirgemeyen değerli bölüm başkanım Yrd. Doç. Dr. Rüştü UÇAR başta olmak üzere Üsküdar Üniversitesi'ndeki diğer hocalarım; Yrd. Doç. Dr. Esin TÜMER, Öğretim Görevlisi Nuri BİNGÖL, Öğretim Görevlisi Abdurrahman İNCİ, Öğretim Görevlisi İfaket ŞAHBAZOĞLU ve Öğretim Görevlisi Mustafa Cüneyt GEZEN'e teşekkürü bir borç bilirim.

Araştırma aşamasında bana yardımcı olan Almanya'dan Yunus LEKESİZ, Fransa'dan Halil ACIR ve Adnan UYSAL, İtalya'dan Yiğit KURTOĞLU ve İngiltere'den Dr. Amjadullah KHAN beylere teşekkür ederim. Tez hazırlama ve yazı işlerinde benden yardımlarını esirgemeyen başta değerli arkadaşım Hasine İnci ATEŞ ve Hayati ÖZEN'e teşekkür ederim.

Bu Tezin araştırılması sırasında yurtdışı seyahatlerime anlayış gösterdiği ve destek verdiği için başta sevgili eşim Yasemin HAN'a ve çocuklarıma çok teşekkür ederim.

BĒYAN FORMU

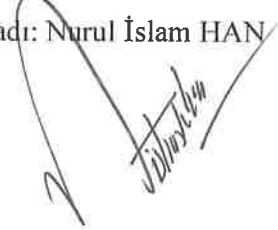
Bu çalışmanın, planlanmasından sonuna kadar hiçbir aşamasında etik dışı davranışımın olmadığını, tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, tez çalışmasıyla elde edilen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi beyan ederim.

Tarih:

13.10.2017

Adı Soyadı: Nurul İslam HAN

İmza:

BEYAN FORMU

Bu çalışmanın, planlanmasından sonuna kadar hiçbir aşamasında etik dışı davranışımın olmadığını, tezdeki bütun bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, tez çalışmasıyla elde edilen bütun bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi beyan ederim.

Tarih:

Adı Soyadı: Nurul İslam HAN

İmza:

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

ÖZET	i
ABSTRACT.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
BEYAN FORMU.....	iv
İÇİNDEKİLER DİZİNİ	v
TABLolar DİZİNİ	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	x
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	2
2.1. Türkiye Cumhuriyeti’nde İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi	2
2.1.1. Yasal Çerçeve	2
2.1.1.1. Anayasa.....	2
2.1.1.2. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (6331 sayılı; 2012).....	2
2.1.1.3. Diğer İlgili Kanunlar.....	3
2.1.1.4. İkincil mevzuat	3
2.1.2. Yetkili Ulusal Makamlar	4
2.1.2.1. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı.....	4
2.1.2.2. Sağlık Bakanlığı (SB).....	5
2.1.2.3. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	6
2.1.2.4. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	6
2.1.3.5. Kalkınma Bakanlığı	6
2.1.3.6. Milli Eğitim Bakanlığı.....	6
2.1.1.7. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.....	6
2.1.1.8. Diğer kuruluşlar	7
2.1.3. İş Kazalarına İlişkin Uygulamalar	7
2.1.3.1. İş Kazasının Tanımı ve Kapsamı	7
2.1.3.2. İş Kazasının Bildirimi ve Bildirim Süreleri	7
2.1.3.3. İş Kazasının Geç Bildirilmesi.....	8
2.2. Fransa’da İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi.....	8
2.2.1. İSG Mevzuatı.....	9
2.2.2. İSG İstatistikleri.....	9
2.2.3. İSG Hizmetlerinin Organizasyonel Yapısı.....	11
2.2.4. Çok Disiplinlilik.....	11
2.2.5. İş Sağlığı Servislerinin Görev ve Yükümlülükleri	11

2.2.6.	Ulusal İSG Stratejileri	12
2.2.7.	İş Kazası Bildirim Sistemi	12
2.2.8.	İSG Teftiş Yapısı ve İş Organizasyonu	12
2.2.9.	Merkezi Düzey Organizasyonu ve İSG Uygulamaları.....	12
2.3.	Almanya’da İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi	13
2.3.1	İSG Teşkilat Yapısı, Kurumlar ve Temel Görevleri.....	13
2.3.2	İSG Mevzuatı.....	17
2.3.3	İSG İstatistikleri.....	17
2.3.4	Çok Disiplinlilik.....	17
2.3.5	Ulusal İSG Stratejileri	17
2.3.6	İş Kazası Bildirim Sistemleri.....	18
2.3.7	İSG Teftiş Yapısı	18
2.3.8	İSG Uygulamaları	18
2.4.	İngiltere’de İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi	19
2.4.1.	İSG Teşkilat Yapısı	19
2.4.2.	İSG Mevzuatı.....	19
2.4.3.	İSG İstatistikleri.....	20
2.4.4.	Çok Disiplinlilik.....	20
2.4.5.	Ulusal İSG Stratejileri	20
2.4.6.	İş Kazası Bildirimi	20
2.4.7.	İSG Teftiş Yapısı	21
2.4.8.	İSG Uygulamaları	21
2.5.	İtalya’da İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi.....	22
2.5.1	Mevzuat.....	22
2.5.2	İSG İstatistikleri.....	23
2.5.3	İSG Hizmetlerinin Organizasyonel Yapısı.....	23
2.5.4	Ulusal İSG Stratejileri	23
2.5.5	İş Kazası Bildirim Sistemi	24
2.5.6	İSG Teftiş Yapısı	24
2.5.7	İSG Uygulamaları	24
3.	GEREÇ VE YÖNTEM	26
3.1.	Araştırmada Kullanılan Yöntem	26
3.2.	Araştırmada Seçilen Örnekleme.....	26
3.3.	Kullanılan Veri Toplama Araçları	26
3.4.	Anket Verilerinin Analiz Edilmesi	26
3.5.	Araştırmadaki Sınırlılıklar	27
4.	BULGULAR VE TARTIŞMA	28
5.	SONUÇ VE ÖNERİLER	42

6. KAYNAKLAR DİZİNİ	44
EKLER.....	47
ÖZGEÇMİŞ.....	59

TABLolar DİZİNİ

Tablo 2.1. İtalya'da İSG İstatistikleri.....	23
Tablo 4.1. Satış alanına göre iş kazaları.....	28
Tablo 4.2. Günlük müşteri sayısını göre iş kazaları.....	29
Tablo 4.3. Yıllık toplam kaza sayısına göre sadece müşterilerin maruz kaldığı iş kazaları.....	30
Tablo 4.4. Çalışan sayısına göre iş kazaları.....	32
Tablo 4.5. Çalışan sayısına göre sadece çalışanın maruz kaldığı iş kazaları.....	33
Tablo 4.6. Toplam İş Kazalarına Oranla Kaldırma İş Ekipmanlarından Kaynaklanan İş Kazaları.....	35
Tablo 4.7. Toplam iş kazalarına oranla kayarak düşme sonucu oluşan iş kazaları.....	36
Tablo 4.8. Toplam iş kazalarına oranla kayarak düşme sonucu oluşan iş kazaları.....	38
Tablo 4.9. İş Güvenliği Uzmanı ve İş Yeri Hekiminin İstihdam Zorunluluğu.....	39
Tablo 4.10. Risk değerlendirme raporu, acil eylem planlarının hazırlanması ve İSG eğitimlerinin düzenlenmesi.....	40
Tablo 4.11 İş kazası Raporlarının Düzenlenmesi ve Kaza Bildirim Süreleri.....	40

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Çalışma Bakanlığı'nın teşkilat şeması.....	5
Şekil 2.2. Fransa'da iş sağlığı ve güvenliği yapılanması.....	9
Şekil 2.3. Almanya'da iş sağlığı ve güvenliği sistemi.....	14
Şekil 2.4. İFA(İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü) Organizasyon Şeması.....	16
Şekil 4.1 Satış alanına göre iş kazaları.....	28
Şekil 4.2 Günlük müşteri sayısına göre iş kazaları.....	29
Şekil 4.3 Yıllık toplam kaza sayısına göre sadece müşterilerin maruz kaldığı iş kazası oranları	31
Şekil 4.4. Çalışan sayısına göre iş kazaları	32
Şekil 4.5. Çalışan sayısına göre sadece çalışanın maruz kaldığı iş kazaları	33
Şekil 4.6. Çalışan sayısına göre sadece çalışanın maruz kaldığı iş kazalarının toplam kaza sayısına oranı	34
Şekil 4.7. Toplam İş Kazalarına Oranla Kaldırma İş Ekipmanlarından Kaynaklanan İş Kazaları	35
Şekil 4.8. İş ekipmanlarından kaynaklanan kazaların, toplam kaza sayısına oranı.....	36
Şekil 4.9 Kayarak düşme sonucu gerçekleşen kaza sayısının toplam kaza sayısına oranı.....	37
Şekil 4.10 Yüksekten düşme sonucu gerçekleşen kaza sayısının toplam kaza sayısına oranı....	38

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Kısaltmalar	Açıklama
ANACT	Fransa: Çalışma Şartlarının İyileştirilmesi Ulusal Ajansı
BAUA	Federal İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü
BG	Yasal Kaza Sigortaları Enstitüleri
CAA	Sivil Havacılık İdaresi
CNAM	Fransa: İş Teftişi Kurulu – Ulusal Sağlık Sigorta Fonu
CRAM	Fransa: Bölgesel Sağlık Sigorta Fonu
CSPRP	Fransa: Mesleki Tehlikeleri Önlenmesi Üst Konseyi
DGUV	Alman Sosyal Kaza Sigorta Kurumu
FOD	Saha Çalışmaları Müdürlüğü
GDA	Alman Birleşik İş Sağlığı ve Güvenliği Stratejisi
HELA	Local Authority Enforcement Liaison Committee
HID	Tehlike Tesisleri Müdürlüğü
HSC	Sağlık ve Güvenlik Komisyonu
HSE	Sağlık ve Güvenlik Kurumu/Yönetimi
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
INAIL	İtalyan İşçi Tazminat Kurumu
INRS	Fransa: Ulusal Araştırma ve Güvenliği Enstitüsü
IOSH	İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü
IPRP	Fransa: Mesleki Riskleri Önleyici Müdahaleler
İFA	İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü

İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği
İSGGM	İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
İSG-KATİP	İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt, Takip Ve İzleme Programı
KKD	Kişisel Koruyucu Donanımlar
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
MAIB	Deniz Kazaları Araştırma Kurulu
NAK	Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi
NSD	Nükleer Güvenlik Müdürlüğü
ONR	Nükleer Düzenlemeler Bürosu
OPPBTP	Fransa: İnşaat ve Bayındırlık İSG İhtisas Kurulu
ORR	Demir Yolları Bürosu
OSGB	Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi
PST	Fransa: Ulusal İş Yerinde Sağlık Planı
TSE	Türk Standartları Enstitüsü
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SSK	Sosyal Sigortalar Kurumu
UK	Birleşik Krallık

1. GİRİŞ

Toptan market satış sektöründe güvenli bir ortamda çalışılabilmesinin ilk şartı, hem işveren, hem de çalışanların iş güvenliği ile ilgili kurallar ve mevzuata uymasındır. Zira toptan marketler gibi az tehlikeli işyerleri, diğer tehlike sınıflarından daha tehlikesiz gibi görünse de, çalışan ve işverenlerin bu algıya güvenerek hareket etmeleri, dolayısıyla ilgili mevzuata ve kurallara uymaktan kaçınmaları, bu sektördeki iş kazalarını, küçümsenemeyecek sayı ve boyutlara taşıyabilmektedir. Öte yandan, yapılan literatür taramasında, toptan satış marketlerinde meydana gelen iş kazalarına ilişkin çalışmaların neredeyse hiç yapılmadığı tespit edilmiş ve bu durum da, yapılan bu çalışmanın gerek ve önemini daha da artırmıştır.

Çalışma, Türkiye Cumhuriyeti başta olmak üzere, Fransa, Almanya, İngiltere ve İtalya'nın başkentleri esas alınarak yapılmış, bu bağlamda, seçilen toptan satış marketlerinin bağlı bulunduğu firma yetkilileri ile birebir görüşülmüş, yerinde yapılan incelemeler ve yetkililere yöneltilen sorulardan elde edilen bulgularla, iş kazalarının, sebepleri de dikkate alınarak, uluslararası düzeyde karşılaştırmalı analizi yapılmıştır.

2. GENEL BİLGİLER

Bu bölümde, araştırmanın yapıldığı her bir ülkenin mevzuatı esas alınarak, gerek sistemlerin işleyişi, gerekse iş kazalarına yönelik bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Türkiye Cumhuriyeti'nde İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi

2.1.1. Yasal Çerçeve

İlk yazılı düzenlemeler, Osmanlı imparatorluğu zamanında, 1865'te yapılmıştır. Ancak kömür madenleriyle ilgili olan bu kanunu, dönemin padişahı onaylanmadığından uygulamaya geçmeyen bu kanundan sonra, 1869'da, kömür madenlerindeki güvenlik ve sağlık konularını düzenlemek maksadıyla 2. kanun yayınlanmış ve uygulanmıştır. 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi kuruluşunun akabinde, kömür madeni işçilerinin hak ve çıkarlarını düzeltip çalışma ortam ve koşullarını iyileştirmek için ilave iki kanun yürürlüğe girmiştir. Türkiye'de mevcut Anayasa ile uyumlu olarak düzenlenen İSG ile ilgili yasal düzenlemeler, çalışanlar ve işverenlerin aralarındaki ilişkileri düzenleyerek, çalışma ortamını sağlıklı ve güvenli bir hale getirmeyi amaçlamaktadır.

2.1.1.1. Anayasa

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, bazı değişikliklerle son olarak 1982'de düzenlenmiştir. Anayasa'da çalışma hayatı ile ilgili çeşitli alanları düzenleyen yaklaşık 20 madde mevcuttur. Maddelerden iki tanesi direkt olarak iş sağlığı ve güvenliğini ilgilendirir. "Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz" (Madde 50). "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir" (Madde 56). Anayasa genel olarak çevreye atıfta bulunur, dolayısıyla esasında bu maddeyle de çalışma ortamının da sağlıklı ve güvenli olması gerektiğine vurgu yapılmaktadır.

2.1.1.2. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (6331 sayılı; 2012)

İSG Kanunu özel sektördeki tüm iş yerleri ile kamuyu bağlı iş yerleri ve bu iş yerlerindeki çalışan sayısını ve faaliyet alanına bakılmaksızın uygulama kapsamındadır. İşyerlerindeki çalışanların yanı sıra, stajyerler ve işverenler de kanun kapsamı alanındadırlar.

Bu kanun tüm işyerlerindeki mevcut olan tedbirlerin iyileştirilmesi ve alınması gereken yeni tedbirleri almak için işveren ve çalışanlara görev, yetki ve sorumluluk

vermektedirler. Kanunun asıl hedefi ise meydana gelen iş kazalarını tamamıyla ortadan kaldırmak veya makul bir seviye indirmekle beraber mesleki hastalıklar için işyerinde uygulanabilir tedbirler almak ve çalışanların fiziksel ve ruhsal sağlık sorunlarına çözüm oluşturmaktır.

2.1.1.3. Diğer İlgili Kanunlar

✓ İş Kanunu (No. 4857; 2003)

İş Kanununda çalışma hayatının, iş akdi, asgari çalıştırma yaşı, ücretler ve benzeri genel şartları belirlenmiştir. Kanunda, daha önce mevcut olan iş sağlığı ve güvenliğine ayrılmış özel bölümde bulunan maddeler, İSG Kanunu'nun çıkarılmasının ardından, yürürlükten kaldırılmıştır.

✓ Borçlar Kanunu (No. 6098; 2011)

1926 yılında yürürlüğe konan kanun, insanların birbirlerine karşı yükümlülüklerini tanımlamaktadır. 2011'de gözden geçirilen bu kanun, ayrıca işveren ve çalışanların birbirlerine olan sorumluluklarını tanımlar.

✓ Umumi Hıfzısıhha Kanunu (No. 1590; 1930)

Sağlık konusundaki genel olarak bütün bilgilerden bahseden bir kanun olarak 1930'da, uygulanan Umumi Hıfzısıhha Kanunu, çıkarıldığı zamanlarda İSG'ne dair bir yasal düzenleme mevcut olmadığından, ilk İş Kanunu yürürlüğe girene kadar bu boşluğu doldurmuştur. Özellikle 173 ve 180. Maddeler İSG'ni ilgilendirmekteydi.

✓ Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (No. 5510; 2006)

2006 yılında yürürlüğe giren bu kanun, işçileri sosyal sigorta kapsamına almayı hedeflemektedir. İş kazası ve meslek hastalığı ile ilgili tanımların da yapıldığı kanunda, iş göremezlik durumunda, çalışanların çıkarları ve tazminatları ile ilgili hakları da tanımlanmıştır.

2.1.1.4. İkincil mevzuat

Bugüne kadar, çıkarılan 30 yönetmelikten başlıcaları şunlardır:

- ✓ Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (2004, 2013)

- ✓ Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarına İlişkin Yönetmelik (2013):
- ✓ İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik (2013)
- ✓ Risk Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik (2012)
- ✓ İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği (2014)
- ✓ İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Desteklenmesi Hakkında Yönetmelik (2013)
- ✓ İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik (2014)
- ✓ İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik (2015)
- ✓ Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (2013)
- ✓ Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi Yönetmeliği (2013)

2.1.2. Yetkili Ulusal Makamlar

2.1.2.1. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

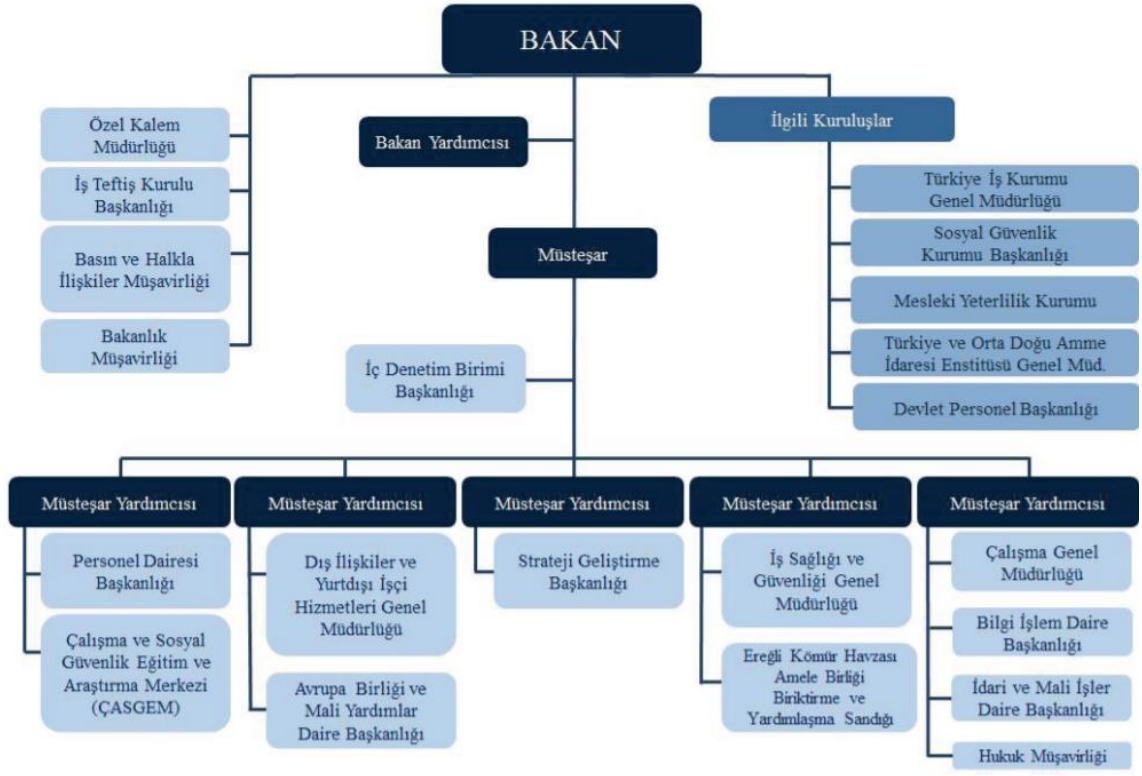
Türkiye’de, İSG’ni bünyesinde bulunduran ÇSGB, iş hayatını düzenleyerek ve yöneten yetkili asıl kurumdur. İşveren ve çalışan arasındaki ilişkileri düzenleme ve yönetme görevine sahip olan bakanlığın yanı sıra, İSG konularının yönetimine katılan başka bakanlıklar ve devlet kurumları ile birlikte bir takım sivil toplum kuruluşları da bulunmaktadır.

Bakanlığın; Çalışma Genel Müdürlüğü, Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı olmak üzere dört ana hizmet birimi vardır.

İş sağlığı ve güvenliği ile en yakından ilgili diğer iki yapı ise İş Teftiş Kurulu (“Danışma ve Denetim Birimleri” altında düzenlenmiştir) ve Sosyal Güvenlik Kurumudur (Bakanlığın “İlgili Kuruluşları” başlığı altında düzenlenmiştir).

Bakanlığın teşkilat şeması Şekil 2.1’de görülmektedir.

Şekil 2.1. Çalışma Bakanlığı'nın teşkilat şeması

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bütün bilgiler, İSG KATİP yani bir İSG kayıt, takip ve izleme programında tutulur. Veriler, çalışma hayatını hem işin yürütümü, hem de iş güvenliği yönünden denetleyen İş Teftiş Kurulu ile de paylaşılır. Merkezi Ankara olmak üzere, Adana, Bursa, İstanbul ve İzmir’de grup başkanlıkları bulunan İş teftiş kurulu, İSG denetimlerini, yıllık olarak planlanacak şekilde, teknik iş müfettişleri tarafından, programlı teftişler ve inceleme teftişleri olarak iki şekilde yapmaktadır.

2.1.2.2. Sağlık Bakanlığı (SB)

1920’ e kurulan bakanlık, önleyici hizmetler ile tedavi hizmetlerini sunmakla sorumlu ana kurumudur. Yıllarca, İSG konuları ÇSGB’nin ve SSK’nın sorumluluğundaydı. 2005’te hastanelerin tamamı ve diğer sağlık kuruluşlarının sorumluluğu Sağlık Bakanlığı’na devredildi. Sağlık Bakanlığı’na bağlı olarak 2010’da, Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Birimi, 2011’de de Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Daire Başkanlığı kuruldu.

2.1.2.3. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

1920'ye dayanan Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde, iş sağlığı ve güvenliğinden sorumlu Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ve Türk Standartları Enstitüsü (TSE) olmak üzere 2 birim mevcuttur.

2.1.2.4. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

1963'te kurulan bu bakanlık bünyesindeki iş sağlığı ve güvenliği alanıyla ilgili olan bazı bağlı kuruluşlar; Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu ve Türkiye Taşkömürü Kurumu'dur.

2.1.2.5. Kalkınma Bakanlığı

1960 yılında kurulan Kalkınma Bakanlığının asıl görevleri arasında bulunan "10 yıllık Kalkınma Planı'nın "Ana Hedeflerinden özellikle 9, 10 ve 11. hedefler direkt İSG ilişkilidir:

Bunlar; İSG ile ilgili iyileştirme ve cezaların etkin bir biçimde uygulanması, İSG ile ilgili bilgilendirme ve eğitim çalışmalarının genişletilmesi ve İSG alanında bilgi sistemlerinin kurulması'dır.

2.1.2.6. Milli Eğitim Bakanlığı

1920 yılında kurulan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı, İSG'ye hizmet eden programlar mevcuttur. Bakanlığın kuruluşlarından olan Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, teknik ve mesleki eğitimin planlanması, örgütlenmesi ve uygulanmasından, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü de yetişkin eğitiminden sorumludur.

2.1.2.7. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

2011'de kurulan bu bakanlık, iskan ve planlaması hakkında yasal yükümlülükleri hazırlayarak, çevreyi koruma ve şehircilikle ilgili gelişmeleri uygulamak ve denetlemekten sorumludur.

2.1.2.8. Diğer kuruluşlar

İSG ile alakalı diğer kurumlardan bazıları:

- ✓ Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği.
- ✓ Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği.
- ✓ Türk Tabipleri Birliği.

2.1.3. İş Kazalarına İlişkin Uygulamalar

2.1.3.1. İş Kazasının Tanımı ve Kapsamı

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 13. Maddesi'nde "İş Kazası";

- İş yerinde bulunduğu sırasında
- Görev gereği işyeri dışında
- Emzirme izni süresince
- İşveren tarafından sağlanan bir araçla işe gider gelirken

Meydana gelen bir olay sonucunda sigortalıyı anında veya daha sonra ruhsal veya bedensel arızayı uğratan bir olaydır.

2.1.3.2. İş Kazasının Bildirimi ve Bildirim Süreleri

İş kazaları, işyeri tarafından, kazanın gerçekleştiği yerdeki yetkili kolluk kuvvetlerine hemen, kuruma en geç kazadan sonraki üç iş günü içinde, e-Sigortayla, doğrudan yahut posta yoluyla göndermekle yükümlüdür. Bildirimler, adi posta veya kargo ile yapılacaksa, kurum kayıtlarına intikal tarihi dikkate alınır. Taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta ile bildirim yapılacaksa da, postaya verilmiş tarihi esas alınır. Resmi tatil günlerine rastlayan günler, bildirim süresi için, iş günü olarak hesaba katılmaz.

Sigortalı, işverenin kontrolü dışında bir yerde iş kazası geçirdiği takdirde, iş kazası ile ilgili bilgi alınmasına engel olacak durum varsa, kaza öğrenildikten sonra 3 gün içinde bildirim yapılması gerekir. İş kazası bildirim raporu formatı Ek.1.1.'de mevcuttur.

Kanun gereği, işveren, bildirim zamanında yapmamışsa, bildirim Kuruma yapıldığı tarihe kadar sigortalıya ödenecek geçici iş göremezlik ödeneğinin tahsilatı kurum tarafından işverenden yapılır.

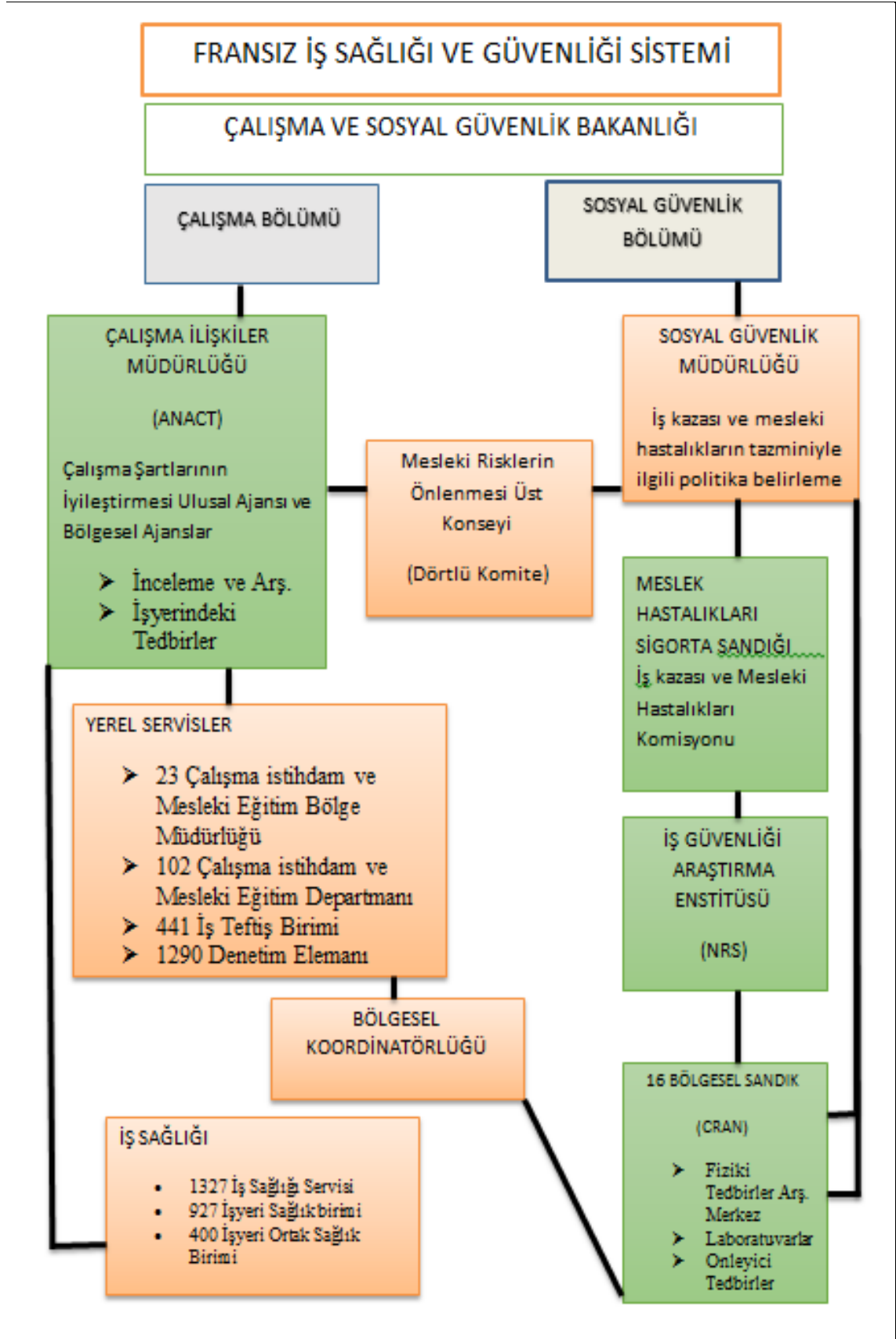
2.1.3.3. İş Kazasının Geç Bildirilmesi

İş kazasının, işveren tarafından kuruma geç bildirilmesi halinde, bildirim yapıldığı tarihe kadar sigortalıya ödenecek olan geçici iş göremezlik ödeneğinin tahsilatı, kurum tarafından işverenden yapılır.

2.2. Fransa’da İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi

Fransa’da İSG ile ilgili; Mesleki Tehlikelerin Önlenmesi Üst Konseyi (CSPRP), Çalışma Şartlarının İyileştirilmesi Ulusal Ajansı (ANACT), İş Teftiş Kurulu, Ulusal Sağlık Sigorta Fonu (CNAM), Bölgesel Sağlık Sigorta Fonu (CRAM), İnşaat ve Bayındırlık İSG İhtisas Kuruluşu (OPPBTP), Ulusal Araştırma ve Güvenlik Enstitüsü (INRS) bulunmaktadır. Bu kurumlar ve birbirleri ile olan bağlantıları Şekil 2.2.’de görülmektedir.

Şekil 2.2. Fransa'da iş sağlığı ve güvenliği yapılanması

2.2.1. İSG Mevzuatı

Avrupa Birliği tarafından çıkarılan Çerçeve Direktifi, Fransa'da, kanun seviyesinde kabul edilmiş olup, söz konusu kanun, 17 Ocak 2002'de yapılan düzenleme ile güncellenen bu kanun, çalışanların haklarını, işyerinde ayrımcılık, cinsiyet eşitliği, sağlık, analık-babalık izni, taciz gibi konuları içermekte, bu konulardaki yükümlülükleri ihlal eden işverenlere uygulanacak yaptırımları da düzenlemektedir.

Düzenlemesi yapılan bu kanunla, mesleki tıp servisleri, iş sağlığı servisleri olarak değiştirilmiş, ilaveten, iş sağlığı servisleri içinde çok disiplinlilik zorunluluğunun prensipleri düzenlenmiştir. İşletmenin büyüklüğüne göre bu servisler, tek şirket ya da şirketler grubu için ortak olarak kurulabilir. 24 Haziran 2003 Tarihinde revize edilen kanunla, tüm işletmelere, sağlık ve güvenliği kapsayacak sürekli önleyici bir yapıyı kullanma koşulu getirilmiştir. Alınan kararlarla, işverenin, İSG ile ilgili her halükarda sorumlu tutulduğu görülmektedir.

Fransa'da, uygulanan mevzuatın hukuksal sürecinde içtihatlar esas alınmaktadır. İlaveten bağlayıcı mevzuat ile birlikte, birçok çalışma ve araştırma da rehber amaçlı yürütülmektedir. Mart 2004'te, Fransa'nın Çalışma Bakanlığı tarafından, ILO'nun İSG Yönetim Sistemine dair rehberi olan ILO OSH 2001'in teşvik edilmesiyle ilgili çıkarılan kararda, Cos SST (Comité Stratégique "Sécurité et Santé au Travail"¹) üyeleri, Çalışma Bakanlığı, beş büyük sendika, işveren örgütleri (FIM ile UIC) ve İSG uzmanları kuruluşları (CNAMTS, INRS) temsilcileri tarafından oy birliğiyle kabul edilmiştir. ILO'nun İSG Yönetim Sistemleri (ILO, 2001) ile ilgili çalışmalarını özendirmek ve bu çalışmaları yaygınlaştırmak maksadıyla değerlendirme rehberi oluşturularak tanıtım programı düzenlenmiştir. Onbeş uzmandan oluşan bir grup tarafından hazırlanan bu rehber, İSG profesyonellerinin tümüne hitap etmektedir.

2.2.2. İSG İstatistikleri

Fransa'da yayınlanan iş sağlığı ve güvenliği istatistikleri incelendiği zaman, bazı konularda farklılıklar olduğu görülür. İstatistikler, kadın ve erkek çalışanlar için ayrı ayrı ve kapsamlı bir şekilde değerlendirilmekte, ayrıca istatistikler belirlenirken, yapılan fiziksel ve psikolojik baskılar da dikkate alınmaktadır.

Ulusal Sağlık Sigorta Fonu tarafından bir yıl içerisinde 720.000 iş kazası kaydedilen Fransa'da, işyerine gidip gelirken yolda geçirilen kazalar, bu rakamlara eklenmemiştir.

2.2.3. İSG Hizmetlerinin Organizasyon Yapısı

Fransa’da, Çerçeve Direktifinden önce, direktifte yer alan önleyici servislerin rol ve fonksiyonlarını mesleki tıp servisleri üstlenmişti. Ancak Fransa’daki Komisyon, bu servislerin küresel bir koruyucu ve önleyici yaklaşımı karşılamadığını ve sadece tıbbi konuların önlenmesine odaklandığını bildirmiş ve sonrasında da sistem değiştirilmiştir. 17 Ocak 2002’den itibaren, mesleki tıp servisleri, iş sağlığı servisleri olarak değiştirilmiştir. İşletmenin büyüklüğüne göre bu servisler, tek şirket veya şirketler grubu için ortak olarak kurulabilmektedir.

24 Haziran 2003’te revize edilen kanunla, tüm işletmelere, sağlık ve güvenliğin her ikisini de kapsayacak daimi önleyici bir yapıyı kullanma şartı getirilmiştir. Söz konusu şartın yerine getirilmesi konusunda çıkarılan kararnamede, mesleki sağlık hizmetleri ve işletmelerin başvuracağı kişiler için “mesleki riskleri önleyici müdahiller (IPRP)” tanımını yapmıştır.

Geçici işlerde, işletme, yasada belirtilen üç kuruluş olan OPPBTP, ANACT, CRAM veya bunlar tarafından akredite edilmiş kişi veya kurumlara başvurarak bu hizmetlerden faydalanabilir. Ancak sürekli işlerde, akredite olmuş bir firmadan olması koşuluyla, dışarıdan bir kişiyi işe alabilir veya teşkilattan akredite olmuş bir kişiyi görevlendirebilir.

2.2.4. Çok Disiplinlilik

17 Ocak 2002 Tarihinde çıkarılan kanun, iş sağlığı servisleri içinde çok disiplinlilik zorunluluğunun prensiplerini düzenlemiştir. Servislerin tek şirket veya şirketler grubu için organize edilip edilmediğine bakmaksızın, mesleki risklerin önlenmesi ve çalışma şartlarının iyileştirilmesi konularındaki görevlerini yerine getirmek üzere çeşitli uzmanlık tiplerine başvurmakla yükümlü olan şirketler, bu yükümlülüklerini yerine getirmek maksadıyla, önleme hususu ile ilgili uzman kuruluşlar OPPBTP, ANACT ve CRAM ile veya onlar tarafından akredite edilen uzmanlarla kesin hedefler hakkında anlaşmalar yapabilirler veya içerden mühendis, teknisyen veya iş organizasyonu uzmanı görevlendirebilirler.

2.2.5. İş Sağlığı Servislerinin Görev ve Yükümlülükleri

Genellikle önleyici odaklı olan iş sağlığı servisleri, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tıbbi, teknik ve organizasyonel konuları içeren çok disiplinlilik prensibine uymak

zorundadırlar. Bu maksatla, işyerinde risk değerlendirmesi yaparak, işçilerin tıbbi gözetimini ve ilkyardımları sağlamak, ayrıca işyeri bina ve tesislerini denetleyerek, işçi ve işverenleri bilgilendirip, eğitim ve danışmanlıkla ilgili konularda katkı vermekle yükümlüdürler.

2.2.6. Ulusal İSG Stratejileri

İSG ile ilgili ulusal stratejileri Çalışma, Sağlık, Çevre, Ulaşım ve Tarım Bakanlıkları tarafından belirlenen Fransa’da, yapılan çalışmalar sonunda “İşyerinde Ulusal Sağlık Planı (PST)” hazırlanır.

Beş yıllık bir dönem için hazırlanan ulusal stratejinin temel hedefleri; sağlıkla ilgili tehlikelerin önlenmesi ve sisteme ilişkin iyileştirmeler olmak üzere iki grupta toplanmaktadır.

2.2.7. İş Kazası Bildirim Sistemi

Çalışma Bakanlığı ve sigorta kuruluşuna işverence bildirilmesi gereken ve kaza bildirim formatı Ek.1.2.’de mevcut olan iş kazalarının bildirim süresi üç gündür. Sigorta kurumuna bildirilen kazaların kurum tarafından iş kazası olarak kabul edilmesi için, kazanın kurum tarafından incelenmesi gerekir.

2.2.8. İSG Teftiş Yapısı ve İş Organizasyonu

Fransa’da iş teftişi genellikle Çalışma, Tarım ve Ulaştırma Bakanlıklarının ortak himayesi ile bakanlıklar arası yetkililer tarafından gerçekleştirilir, ancak esas sorumlu, çalışma bakanlığıdır. Bu üç bakanlığın dışında maden mühendisleri gibi diğer bakanlıklardan da iş müfettişleri vardır. Bütün iş müfettişleri aynı çalışma koşullarına ve aynı yetkiye sahiptir.

2.2.9. Merkezi Düzey Organizasyonu ve İSG Uygulamaları

İş teftiş politikası Çalışma Bakanlığı ve daha spesifik olarak Mesleki Tehlikelerin Önlenmesi ve Çalışma Şartları ALT Müdürlüğü’nce merkezde belirlenir. Bölge müdürlükleri, yerel hizmetlerle ilgili çeşitli aktiviteler hakkında bakanlığa rapor sunar.

İş teftiş, coğrafi olarak organize edilmiştir. Doksanbeş iş kolunun her birinde, iş istihdam birimi ve iş kanununun uygulanması için devletin uygulayacağı politikadan

sorumlu mesleki eğitim müdürlüğü mevcuttur. Bölüm müdürlüklerinin herbiri, yedi uzmanlık biriminden oluşur.

İSG uygulamasına dair, işverenin sağlık üzerinde zararlı etkileri olan risklerin azaltılmasını amaçlayan kuralları ve bununla ilgili çeşitli yapılanmaları içeren birçok yükümlülükleri bulunan Fransa'da, bu uygulamaların temelini önleme politikası oluşturmaktadır. İşveren, yükümlülüklerini yerine getirmek için, hizmetin bir kısmını alabilmektedir.

Ellinin üzerinde çalışanı olan işyerlerinde güvenlik, hijyen ve çalışma koşulları ile ilgili bir komite oluşturulmalıdır.

Çalışanın için ciddi bir tehlike ile karşılaşması halinde, işveren, çalışanın işten kaçınma talebini kabul etmek mecburiyetindedir.

2.3. Almanya'da İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi

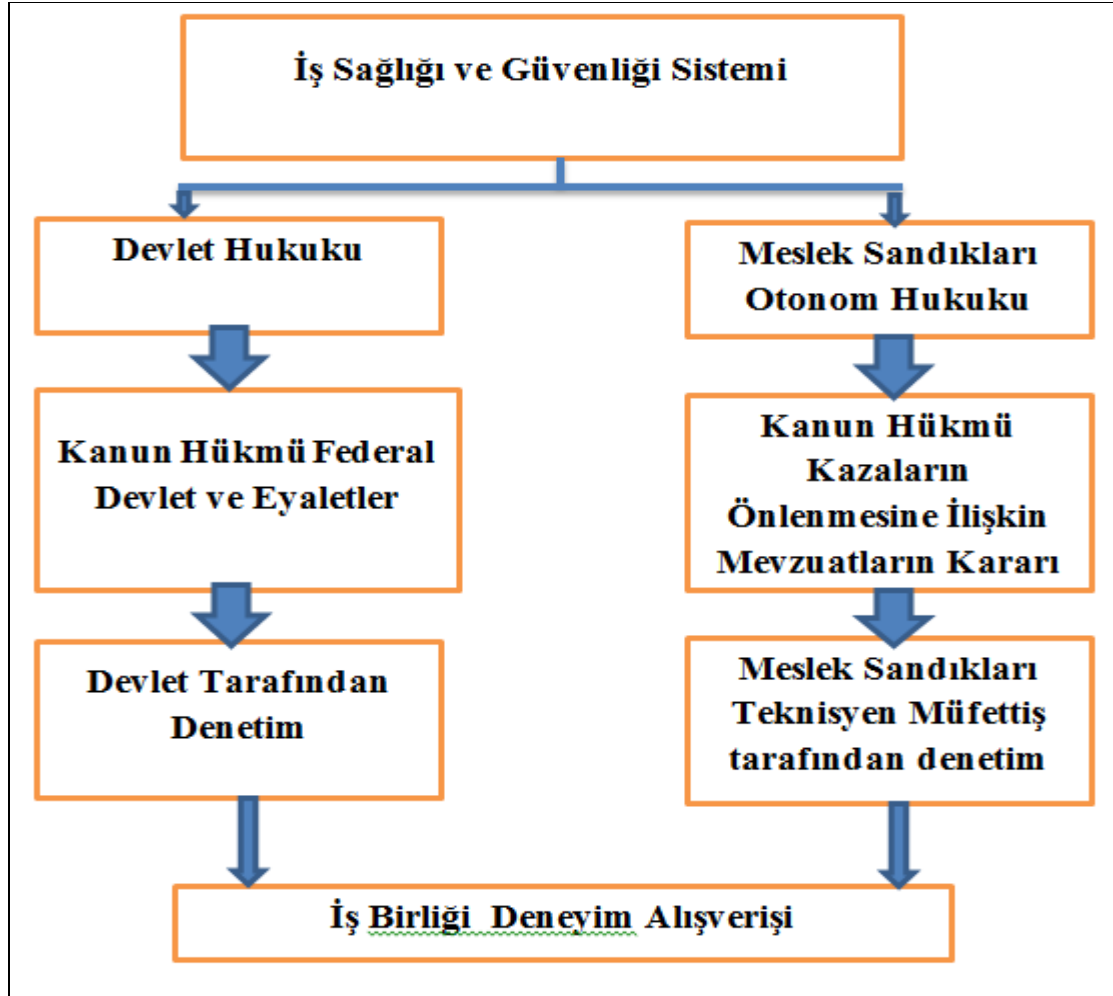
2.3.1. İSG Teşkilat Yapısı, Kurumlar ve Temel Görevleri

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili kurum ve kuruluşları; Devlet, Kanuni Kaza Sigortası Meslek Sandıkları ve İşletmeler olan Almanya'da, meslek sandıkları, önleyici faaliyetler, rehabilitasyon ve tazminat gibi hususlarla ilgilenir. Alman İSG sisteminde teftişler ve hukuki yaptırımlar devlet eliyle ve meslek sandıkları tarafından yapılır..

- ✓ Devlet tarafından yapılan teftişlerde, devletin koyduğu yasalara,
- ✓ Meslek sandıkları tarafından yapılan teftişlerde ise, kazaları önleme mevzuatlarına ve devletin kurallarına uyulup uyulmadığı denetlenir.

Şekil 2.3.'te Almanya'da iş sağlığı ve güvenliği sistemi şematik olarak gösterilmiştir.

Şekil 2.3. Almanya’da iş sağlığı ve güvenliği sistemi.

Kasım 2008’de, Alman Sosyal Sigortalar Kanunu’nda yapılan değişikliklerle, Alman Birleşik İSG Stratejisi (GDA) haline getirilen Almanya’daki bu sisteme göre İSG yapılanması aşağıdaki şekilde oluşturulmuştur:

- ✓ Almanya Federal Çalışma ve Sosyal İlişkiler Bakanlığı (Hükümet)
- ✓ Eyalet Temsilcileri
- ✓ Kamu ve Özel Yasal Kaza Sigortaları Enstitüleri

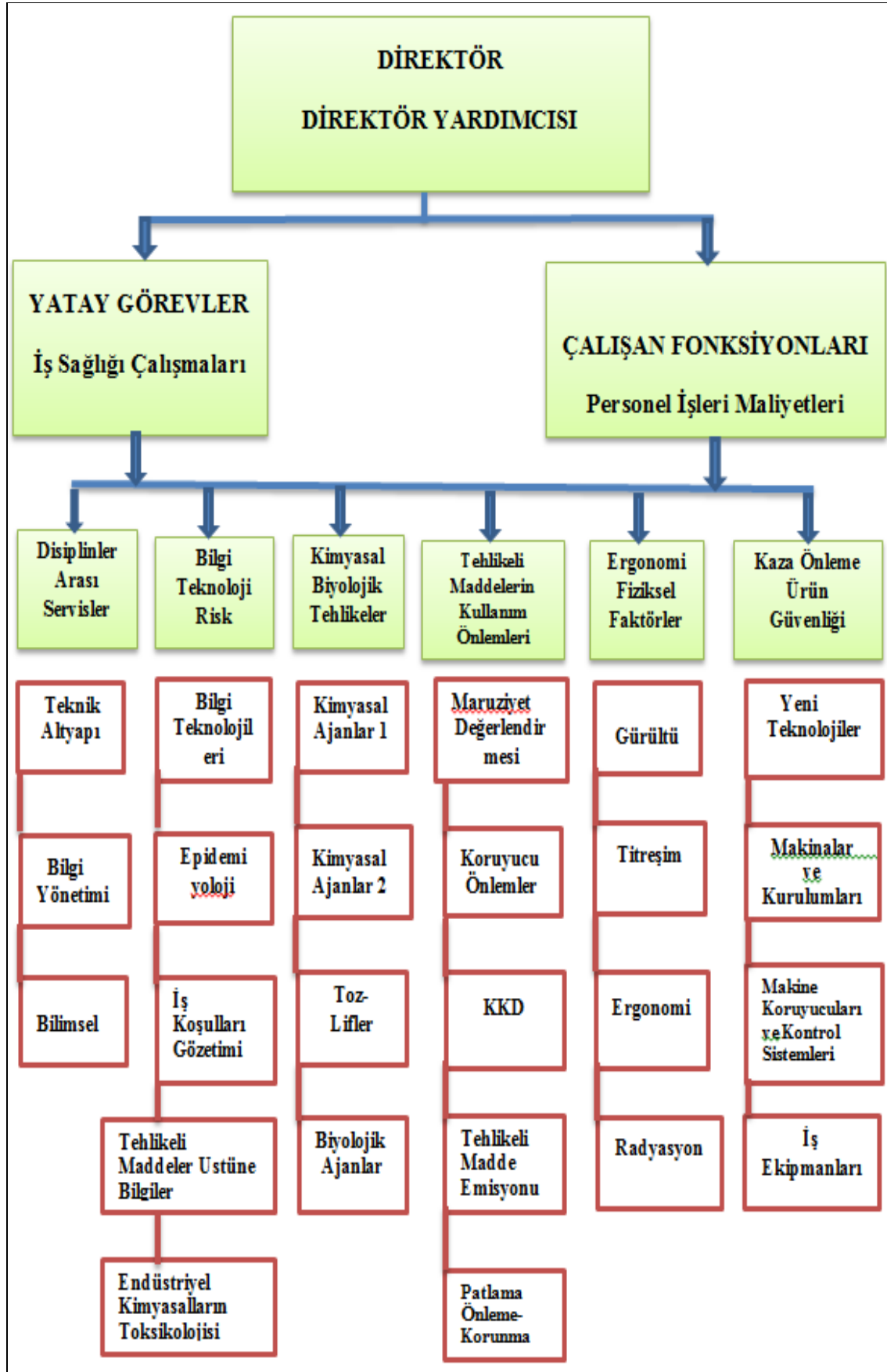
Yeni oluşturulan sistem, bu üç ayak üzerine konumlandırılmıştır. Hükümet, doğrudan bakanlığa bağlı olarak çalışan Federal İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü (BAUA) ile İSG hizmetlerini takip ederek, araştırma geliştirme faaliyetleri sürdürür. Ancak kanun yapma yetkisi bulunmamaktadır. Ayrıca, bütün İSG politikalarının oluşturulduğu kurul da Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi (NAK)’dir. Birleşik İSG stratejisi (GDA), merkezi kontrol birimi pozisyonunda olan bu kurulda belirlenir. Ortak tarafların her birinden (hükümet, işverenler, çalışanlar) 3’er üye ile kurulur. Başkan,

taraflar arasında senelik rotasyonla belirlenir. Bu kurul, Federal İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü içinde yer alır. Sistemin finansmanı tüm paydaşlar tarafından birlikte yapılır. Yine bu sistemin bir ayağı olan Yasal Kaza Sigortaları Enstitüleri (BG) Alman Sosyal Kaza Sigortası Kurumu (DGUV) altında yapılırlar. Almanya’da İSGÜM benzeri yapılmış enstitüler DGUV altında yer alır. Bu enstitülerden yaptığı işler bakımından İSGÜM’e en yakın olanı İFA (İş sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü) ‘dır. İFA’nın misyonu: Alman Sosyal Kaza Sigortası Enstitüleri’ni ve bunların partnerlerini, iş sağlığı ve güvenliği alanındaki teknik ve bilimsel konularda desteklemektir.

Şekil 2.4.’te İFA’nın organizasyon şeması görülmektedir.

Şekil 2.4. İFA (İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü) organizasyon şeması

2.3.2. İSG Mevzuatı

İş sağlığı hizmetleri ve danışmanlık hizmetleri, önleyici bir amaç taşıyan Almanya’da, işverenlerin hepsi, iş güvenliği uzmanı ve bir işyeri hekiminden hizmet almakla yükümlüdürler. İş güvenlik uzmanları, işin mahiyeti ve işyeri riskine göre görev alırlar. İşyerindeki tehlikelere karşı alınmış olan tedbirlerin yasalara uygun olup olmadığını kontrol etmek ve alınması gereken tedbirler konusunda iş verene uyararak, uzmanların görev kapsamındadır. Bunlara ek olarak önemli bir başka konu ise iş yerinde kullanılan koruyucu ekipmanlarının standart ölçüsünde olup olmadığını kontrol etmek ve bu ekipmanların kullandırılması için çalışanlarına uygulamalı eğitim vermektir. Bunun yanı sıra işyeri hekimleri, tıbbi ve tanı hizmeti vermektedirler. Onların görevleri ise mesleki hastalığı önlemek için tedbirler almak ve önleyici tedbirler konusunda işverene tavsiyelerde bulunmaktır. İş güvenlik uzmanı ve işyeri hekimi süreli ve süresiz olarak istihdam edilebilir; işyeri kendi bünyesinde istihdamı sağlayabilir veya akredite olan bir kuruluştan tarafından hizmet alabilir.

2.3.3. İSG İstatistikleri

Almanya’da Destatis Kurumu tarafından tutulan İSG istatistikleri verileri incelendiğinde, ölümlü sonuçlanan iş kazalarının 1994’te 3,6/100.000’den, 2010’da 1,2/100.000’e gerilediği görülmektedir. Zamanla ölümlü iş kazaları sayısında dalgalanmalar olsa bile genel eğilim, azalma yönünde gerçekleşmiştir.

2.3.4. Çok Disiplinlilik

Yasal mevzuata göre birlikte alınması gereken işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlığı hizmeti, istisnai durumlarda bu hizmet tek başına da alınabilir. İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının eğitimleri yasal düzenlemelerde yer alırken, uzmanlığın elde edilmesi yöntemi ile ilgili hiçbir tanımlama yoktur. Uzmanlar üniversiteler, enstitüler, birlikler gibi tarafından eğitilebilirler.

2.3.5. Ulusal İSG Stratejiler

Alman stratejisinin temel hedefi, “işyerlerinde sağlık ve ekonomik başarı için önleme” dir.

2013-2018 iş sağlığı ve güvenliği stratejisi hedefleri;

- ✓ Şirketlerde iş sağlığı ve güvenliği organizasyonunun geliştirilmesi.

- ✓ İşle ilgili hastalıkların ve kas-iskelet sistemi hastalıklarının azaltılması.
- ✓ İşle ilgili zihinsel yük durumunda sağlığın korunması ve güçlendirilmesi.

2.3.6. İş Kazası Bildirim Sistemleri

Almanya’da özel bazı faaliyetler için (başlıca tarım, balıkçılık), kendi adına çalışanların sigorta kapsamında olması zorunludur. Üç günden fazla işgünü kaybı ile sonuçlanan iş kazalarının bildirilmesi zorunlu tutulmuştur. İş kazası bildirim raporu Ek.1.3.’te mevcuttur.

Almanya’da da diğer Avrupa Birliği üyesi ülkelerinin genelinde olduğu gibi, bir kazanın iş kazası olarak sayılabilmesi için kabulü ile ilgili, sıklıkla sigorta kuruluşları tarafından hayata geçirilen usuller bulunmaktadır.

2.3.7. İSG Teftiş Yapısı

Çalışma Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen teftişleri yürüten iş müfettişleri, iş yerinde kazaların önlenmesinin sağlanmasından, iş kanunlarının iş yerinde uygulanmasından, çalışma saatlerinin kısıtlanmasından ve genç çalışanların korunmasından sorumludur. Bu bağlamda, iş müfettişleri, iş yerlerine girmeye, gerekli gördükleri testleri yapmaya ve çalışanlara soru sorma yetkisine sahiptirler.

2.3.8. İSG Uygulamaları

Almanya’da iş kazası ve meslek hastalığı hızlarının yanı sıra, işe devamsızlık düzeylerinin de yüksek olduğu bakım sektörüne yönelik yasal kaza ve hastalık sigortası fonu olan BGW (Berufsgenossenschaft für Gesundheitsdienst und Wohlfahrtspflege), 2000 yılında, ISO 9001 kalite yönetimi ile bağlantılı olarak daha iyi bir İSG yönetimi oluşturmak amacıyla başlatılan girişime, açılımı; İSG, entegre ve kalite yönetimi olan “Qu.int.as.” adı verilmiştir.

“Qu.int.as” uygulaması aşağıda açıklanan yedi aşamanın uygulanmasını gerektirir:

Aşama I: İşletmenin “Qu.int.as” sürecini başlatma konusundaki taahhüdü.

Aşama II: Durum analizi,

Aşama III: İyileşme hedeflerinin ve proje planlamanın geliştirilmesi,

Aşama IV: Proje ekibinin vasıflandırılması ve eğitimi,

Aşama VI: Sürekli iyileştirme süreci,

Aşama VII: Sertifikasyon

2.4. İngiltere’de İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi

2.4.1. İSG Teşkilat Yapısı

Özel yasal fonksiyonlara sahip olan Sağlık ve Güvenlik Komisyonu (HSC) ile Sağlık ve Güvenlik Kurumu (HSE), İSG alanında faaliyet gösteren iki ana kurumdur.

Başkan dâhil en fazla on üyeli bir kuruluştan oluşan ve üyeleri Devlet Bakanı tarafından, işçi-işveren temsilcileri, yerel otoriteler ve diğer ilgili kuruluşlar ile uzlaşarak atanan HSC’nin temel görevi; çalışanların sağlığını, güvenliğini ve refahını, işyerinde ve işyerlerine ulaşmaları sırasında güvence altına almaktır.

HSE ise, İngiltere Sağlık ve Güvenlik Yasası’nın, işyerlerinde uygulanmasından sorumludur. Ancak belirli alanlarda sağlık ve güvenlik uygulamasından, yerel yönetimlerle birlikte sorumludur. HSE, uygulama konularında Yerel Yönetimler ile birlikte kurulan İş Birliği Komitesi (HELA) birlikte hareket eder. HSE ve yerel yönetimler, HSC’ye destek olarak çalışan yetkili makamlardır.

Diğer Yetkili Kurum ve Kuruluşlar:

- Yerel İdareler
- Nükleer Düzenlemeler Bürosu (ONR)
- Demir Yolları Bürosu (ORR)
- Deniz Kazaları Araştırma Kurulu (MAIB)
- Sivil Havacılık İdaresi (CAA) Bilgilendirme ve Danışma Hizmetleri
- ILO-CIS Merkezi
- İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü (IOSH)
- Sağlık ve Güvenlik Profesyonelleri Meslek Kuruluşu

2.4.2. İSG Mevzuatı

İngiltere’de diğer bütün düzenlemeler kaldırılarak 1974’te kabul edilen ve uygulanmaya başlanan “İşyerinde Sağlık ve Güvenlik” (HSW) Kanunu, İSG konusundaki tüm düzenlemeleri tek bir çerçeve altında toplayan çerçeve kanundur. En temel özelliği, sağlık ve güvenlik konularının hem işvereni, hem yöneticileri hem de çalışanların tümünü ilgilendirmesi üzerine kurulmuş olmasıdır. Bu kapsama serbest meslek sahipleri de dâhil edilmiştir. Bununla beraber, kanuna bağlı yönetmelikler de mevcuttur.

2.4.3. İSG İstatistikleri

HSE tarafından derlenerek yıllık olarak yayınlanan istatistiklerden, HSE'nin 2012/2013 istatistikleri raporuna göre, İngiltere'de;

- İş kazası sonucu hayatını kaybedenlerin sayısı 148'dir.
- 175000 ciddi iş kazası (7 günden fazla devamsızlığa yol açan iş kazası) yaşanmıştır.
- Ayrıca RİDDOR'a 78222 yaralanma bildirilmiştir.

2.4.4. Çok- Disiplinlilik

Birleşik Krallık mevzuatı, önleme servisinde bulunması gereken personelin uzmanlığını kesin olarak belirlemez, bir kişinin işverenin ihtiyaçlarına bağlı olarak yetkin olup olmadığını değerlendirmek işverene bağlıdır. Bu yüzden çok disiplinlilik, İngiltere'deki yasal düzenlemelerde özel bir yükümlülük olarak yer almaz, ancak pratikte çoğu büyük işletmeler, çok disiplinlilik yaklaşımı ile çalışmaktadırlar.

2.4.5. Ulusal İSG Stratejileri

HSC tarafından "Strategy for Workplace Health and Safety in Great Britain to 2010 and Beyond" olarak adlandırılan İngiltere ulusal stratejisinin uygulayıcıları; HSC, HSE, yerel otoriteler ve sağlık ve güvenlik alanındaki diğer paydaşlardır. Bu stratejisiyle ilgili danışma belgesi, İSG'nin canlandırılması, HSE'nin birleşik İSG Planı, iş planları, sağlığın ve işin geliştirilmesi gibi temel bir takım belgeler yayımlanmıştır.

Stratejide; başarı için güçlü bir liderliğin gerekli bir ihtiyaç olduğu, ancak herkesin bir sorumluluğunun olduğu, bununla beraber iş gücünün de İSG ile ilgili çalışmalara dahil edilmesi gerektiği, böylece iş kazaları, meslek hastalıkları ve ölümlerin önlenmesinin hedeflenebileceği ve bu şekilde de işyerlerinin daha güvenli ve sağlıklı hale gelebileceği vurgulanmakta, geniş bir bakış açısıyla daha iyiye ulaşabilmenin mümkün olacağı ve KOBİ'lere verilecek destek ile özgün hale getirilmeleri gerektiğinin altı çizilmiştir.

2.4.6. İş Kazası Bildirimi

İş kazaları, meslek hastalıkları ve tehlikeli olayların bildirimine ilişkin 2013 yılında yayımlanan düzenleme, kısaca RİDDOR olarak bilinmektedir. Bildirime konu olan, kayıt altına alınması gereken olaylar;

- İş kazaları sonucu meydana gelen ölüm ve yaralanmalar
- Meslek hastalıkları
- Kanserojen, mutajen ve biyolojik ajanlar
- Belirli yaralanmalar
- Tehlikeli oluşumlar
- Gazlara bağlı olaylardır.

Bu vakaların, Ek1.4.'teki kaza raporu, kazanın meydana geldiği günden itibaren on gün içerisinde ilgili kuruma iletilmek zorundadır. Ancak, İşverenler, kendi adına çalışanlar, olayı geçiren kişi ya da çalışan temsilcileri, Kaza İletişim Merkezi'ne kazayı, aynı gün haber vermekle yükümlüdür. Bildirim internet üzerinden yapılabileceği gibi doğrudan başvuru yoluyla da yapılabilir. Ölümlü ya da yaralanmalı kazalar ve belirli kazalar telefon ile de bildirilebilmektedir. Söz konusu bildirimler HSE'ye yapılır ve yedi günden fazla işgünü kaybına sebep olan iş kazaları, ayrıca, sosyal güvenlik kapsamında yer alan uygulayıcı kamu kurumlarına da bildirilir.

2.4.7. İSG Teftiş Yapısı

İSG ile ilgili teftişler, HSE ve yerel otoriteler tarafından müfettişler aracılığıyla gerçekleştirilir. Müfettişlerin, yaptırımlar ve geliştirici etkinlikler ile gerçekleştirdikleri öncelikli görevleri, çalışma çevresinin geliştirilmesi ve işyerlerinin kanuna uymasını sağlamasıdır.

Teftiş yıllık çalışma planları, ilgili müdürlüklere danışılarak ve HSE'nin İSG Stratejisini dikkate alarak belirlenir.

2.4.8. İSG Uygulamaları

İSG ile ilgili çalışmalarında daima, işverenlerin görevleri ve işletmelerin yarattığı risklerin yönetimini esas alan İngiltere, bu yaklaşımını, 1974'te "İşyerlerinde Sağlık ve Güvenlik Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile daha da netleştirmiş ve çıkardığı bu kanunla, Avrupa'daki benzer yasal değişikliklerin öncüsü olmuştur. Risk değerlendirmesi terimi geçmeyen bu kanunda, sağlık ve güvenlik kanununu yorumlayan ve bağlayıcı yasal hükümler olan sağlık ve güvenlik "içtihattı" sayesinde gelişen İngiltere yaklaşımıyla bu kavram, uzun süre zımni olarak var olmuştur. İngiltere'de risk değerlendirmesi, İşyerinde Sağlık ve Güvenliğin Yönetimi Yönetmeliklerinin 1992'de hayata geçirilmesiyle mevzuata net bir şekilde girmiştir.

Sağlık ve Güvenlik İdaresi'nin (HSE) 1970'lerde, görevi; şirketlerde ve sağlık ve güvenlik yönetimleri konusunda derinlemesine denetimler yapmak olan bir "Kaza Önleme Danışma Birimi" oluşturdu.

İngiltere'de güvenlik yönetim sistemlerine her ne kadar HSE öncülük etmiş olsa da, esasında bu sistemlerin kullanılması, her zaman gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleşmiştir.

İngiltere'de iki büyük sağlık ve güvenlik yardım kuruluşu; Kraliyet Kazalarının Önlenmesi Topluluğu ve Britanya Güvenlik Konseyi'nin (şu anda Uluslararası Risk ve Güvenlik Yönetimi Enstitüsü'ne bağlıdır) yıllarca İSG çalışmalarına destek vermişlerdir.

2.5. İtalya'da İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi

Yılda beş yüz kişinin üzerinde çalışanın ölmekte ve binlercesinin de yaralanmakta olduğu İtalya'da, İtalya İş Sağlığı ve Güvenliği Örgütü, iş kazaları ve meslek hastalıklarının maliyetinin, sigorta primi, makinelerin hasarı, iş kayıpları ve ödenen tazminatlarla birlikte toplam, on bir milyon avronun üzerinde olduğunu tahmin etmektedir.

İtalya'da iş güvenliği yasaları Ocak 1993'ten beri, daha disiplinli bir şekilde uygulanmakta ve işyerlerinin tamamı, bu yasaların kapsamına girmektedir. Uygulanan bu yasalarla, işverenlerin saklamak zorunda olduğu sağlık ve güvenlik riskleri bulguları ışığında, iş güvenliği kapsamında, ekipman ve prosesleri de içine alan çeşitli raporlar hazırlanmaktadır. Böylelikle yasaların, ekipman ve prosesler üzerindeki etkinliği artmaya başlamış, bu da iş kazalarının, önceki yıllara oranla azalmasına sebep olmuştur.

2.5.1. İSG Mevzuatı

Çalışma koşullarının çerçevesi ilk olarak 1950'lerde kanunlarla belirlenmeye başlanan İtalya'da, 1994'de uygulanmaya başlanan teftişler ve cezai yaptırımlarla İSG ile ilgili kişisel ve kurumsal sorumluluk daha da artmıştır.

İtalya'da iş kazaları, ceza hukuku içerisinde bir "şirket suçu" olarak değerlendirilmektedir. Ancak Güney İtalya'da, devlet müdahalesinin azalma yoluna gitmesi ve merkezi yönetimden uzaklaşılması, iş sağlığı ve güvenliği alanındaki politikalara da darbe vurmaktadır.

2.5.2. İSG İstatistikleri

1990'lı yıllarda, Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde işyerlerinde gerçekleşen kazalar hakkında karşılaştırılabilir bilgi toplamayı ve bir veri tabanı oluşturmayı amaçlayan Avrupa İş Kazası İstatistikleri (ESAW), bu amaçla bir anket çalışması gerçekleştirmiş ve bu çalışmanın sonuçlarını rapor haline getirerek yayınlamıştır.

İtalya, kendi kaza istatistiklerini, İtalyan Ulusal Bilgilendirme Sistemi üzerinden ESAW'a göndermektedir..

İtalya'da yıllık iş kazası sayısı Avrupa geneline göre oldukça fazladır. Tablo 2.1.'de 2000 ila 2008 yılları arasındaki kaza istatistikleri görülmektedir.

Tablo 2.1. İtalya'da İSG İstatistikleri , (2000 – 2008)

Kapsama Alanı	3 Günden Fazla İş Görmezliği Neden Olan İş Kazası Sayısı	Ölümcül İş Kazası
Avrupa Birliği	2 800 681	3 806
İtalya	383 274	633

2.5.3. İSG Hizmetlerinin Organizasyonel Yapısı

İtalya'da Çalışma Bakanlığı, işverenlere İSG ile ilgili yaptırımları uygulamakta ve tavsiyelerde bulunmaktadır.

İtalya'da işyerleri, bakanlık yetkilileri tarafından periyodik olarak denetlenerek, görülen eksiklikler ve iyileştirme önerileri, kapsamlı raporlar halinde orta ve üst kademe yöneticilere sunulur.

2.5.4. Ulusal İSG Stratejileri

İtalya'da, müşteriler ve tüketiciler, ürün ve hizmet almakta oldukları kuruluşlardan artık sadece kaliteli ürün veya hizmet değil, sosyal sorumluluklarını da yerine getirmeleri beklemektedirler. Dolayısıyla artık kalite denilince, kuruluşların iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata ne derece uyduğu, ilgili taraflar için güvenli ve sağlıklı çalışma ortamını oluşturup oluşturmadığı ve bu ortamı sürekli iyileştirip iyileştirmediği de sorgulanmaktadır. Bu durum, hem üretim hem de hizmet sektörlerinde, işyerlerini çalışanlar için sağlıklı ve güvenli hale getirmek, İtalyan kanunlarınca zorunlu hale getirmiş ve böylelikle Britanya Standartları Enstitüsü (BSI) tarafından 1999 yılında

yayımlanan OHSAS 18001 İSG Yönetim Sistemi, bu zorunluluğu yerine getirmede yardımcı olabilecek bir sistem olarak gündeme gelmiştir.

İtalya’da birçok kuruluşun uyguladığı bu sistem, kuruluşların tutarlı bir şekilde sağlık ve güvenlik risklerini tanımlamasına ve denetlemesine, kaza risklerinin azaltılmasına ve yasalara uyuma yardımcı olarak, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlamaktadır.

2.5.5. İş Kazası Bildirim Sistemi

İtalya’da işverenler, iş kazalarını, anlaşmalı oldukları sigorta kurumlarına derhal, çalışma bakanlığına bağlı bölge müdürlüklerine de 3 gün içerisinde, Ek.1.5.’de bulunan iş kazası bildirim raporu ile birlikte bildirmekle yükümlüdür.

2.5.6. İSG Teftiş Yapısı

Son yıllarda büyük bir gelişme kaydederek, hükümet ve parlamentonun çabalarıyla bugünkü halini alan İtalya teftiş sistemindeki en köklü değişiklik, diğer kurumlarla olan işbirliği ve diyalogun artırılması şeklinde olmuştur. Son yıllardaki verilerden, denetlenen işyeri sayısında azalma yaşandığı, bu durumun da hukuka aykırılıklarda artışa sebep olduğu belirlenmiştir. Yeni reformla birlikte İtalyan teftiş sistemi, çalışma mevzuatıyla daha uyumlu hale gelerek ve kayıt dışı çalışma ile mücadelede büyük bir aşama kaydetmiştir. Bütün bu uygulamalar, Avrupa Birliği direktifleri ve İLO standartları ile uyumlu olarak yürütülmektedir.

2.5.7. İSG Uygulamaları

1990’ların sonlarında, İtalyan yetkililer ve iş ortaklıkları, KOBİ’lerin birçoğunun, işyerlerinde sağlık ve güvenlik koşullarını iyileştirmek amacıyla, iş teşkilatlarını ve iş süreçlerini değiştirmek için, kapasite ve mali araçlarını harekete geçiremedikleri sonucuna varmıştır. KOBİ’lerin bunu başarabilmelerini hedefleyen ve işçi sendikaları, iş federasyonları, mesleki sigorta kuruluşları, güvenlik kuruluşları, İtalya ulusal standartlar kurumu ve diğer kurumlar tarafından ortaya konan kooperatif bir yaklaşım ile sağlık ve güvenlik koşulları iyileştirilmeye çalışılmıştır.

Temel iş ortaklıkları ve sendikalar ile birlikte sorumlu kuruluşlar, İSG yönetim sistemlerinin başlatılması için; mali destek, başarılı uygulamalar sonrasında sigorta tarifelerinde mali indirimler, ulusal rehberler ve eğitim seminerleri olmak üzere dört

temel araç kullanarak, İSG yönetim sisteminin başlatılmasını teşvik etmeye karar vermişlerdir. Hedef, daha iyi İSG yönetimini teşvik ederek, iş kazalarını azaltmaktır. İtalya’da, sorumlu kurumlar ve ana sosyal paydaşlar, her kurum için uygulanabilir olan ve aşağıdaki ilkelere dayanan bir İSG yönetim modeli sistemi teşvik etmeye karar vermişlerdir.

Kalite Yönetim Sistemi (ISO 9000) ve Çevre Yönetim Sistemi (ISO 14000) ile bütünleştirilmeye hazır sistemin şirketler tarafından gönüllü olarak kabul edildiği kamu kuruluşları tarafından gözetim ya da kontrolün olmadığı sertifikalandırmanın, yalnızca İSG yönetim sistemi sağlayıcısı tarafından kabul edilen kurumlar ve kişiler tarafından yapıldığı bir sistemdir.

İSG yönetim sistemlerinin önemli yönlerinden biri, KOBİ’lerin yapıları, teşkilatları ve yönetim sistemleri ile ilgili olmasıdır. Ulusal kamu sigortası, İtalyan İşçi Tazminat Kurumu (INAIL) – İSG yönetim sistemini kullanmaya başlayan KOBİ’ler için iki tür mali ödül vermektedir. İSG yönetim sistemi kullanmaya başlamak isteyen şirketler, maliyetler için mali yardım talep edebilmektedirler. İkinci mali teşvik ise, İSG yönetim sistemi kullanmaya başlayan KOBİ’ler için sigorta primlerinin sürekli olarak düşürülmesidir.

Ulusal rehberler, ILO rehberleri model alınarak geliştirilmiştir, ancak ILO Rehberlerinden daha kısadır. Rehberlerin başarılı olmasının ardında yatan temel nedenlerden biri, tüm ilgili kamu paydaşlarının ve sosyal paydaşların, rehberlerin hazırlık sürecinde katkıda bulunmuş olmasıdır.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın yöntemi, örnekleme, veri toplama araçları ve veri analizine değinilmiştir.

3.1. Araştırmada Kullanılan Yöntem

Bu çalışma Türkiye'nin başkenti Ankara, Fransa'nın başkenti Paris, İtalya'nın başkenti Roma, Almanya'nın başkenti Berlin ve Birleşik Krallık (İngiltere)'in başkenti Londra'da, toptan satış yapan marketlerde meydana gelen iş kazaları ve sebepleri ile ilgili anket çalışmaları yapılmış, elde edilen veriler, tablolar ve grafikler kullanılarak değerlendirilmiştir.

Çalışmalarda ilgili marketlerin iş güvenliği uzmanı ve diğer yetkililerden bilgiler alınmıştır.

3.2. Araştırmada Seçilen Örnekleme

Araştırmanın örneklemini İstanbul'da yerel toptan zincirlerinden bir market, Paris'te uluslararası toptan zincirlerinden bir market, Roma'da uluslararası toptan zincirlerinden bir market, Berlin'de yerel toptan zincirlerinden bir market ve Londra'da yerel toptan zincirlerden bir market olmak üzere toplam beş market oluşturmaktadır.

3.3. Kullanılan Veri Toplama Araçları

Araştırmada ve incelemelerde kullanılan anket soruları, her ülkenin yasal zorunluklar ve gereksinimleri kapsamında hazırlanmış ve bu doğrultusunda ilgili marketin iş güvenlik uzmanı ve diğer yetkililerinden bilgiler alınmıştır.

3.4. Anket Verilerinin Analiz Edilmesi

Anketlerin sonuçlarından elde edilen veriler, tablolara ve grafiklere dönüştürülmüş ve sonuçları kıyaslama metoduyla değerlendirilmiştir.

Ek-2'de mevcut olan anket soruları, aşağıdaki gibi gruplandırılabilir;

- ✓ Marketin Fiziki Yapısına Yönelik (3 Soru)

- ✓ Yasal Sorumluluğa Yönelik (4 Soru)
- ✓ Çalışanlarına Yönelik (2 Soru)
- ✓ Müşterilere Yönelik (2 Soru)
- ✓ Marketlerde Kullanılan Ekipmanlara Yönelik (1 Soru)
- ✓ İş Kazası Çeşitlerine Yönelik (6 Soru)
- ✓ Raporlamaya Yönelik (2 Soru)

3.5. Araştırmadaki Sınırlılıklar

Araştırma;

- ✓ Ankara, Paris, Roma, Berlin ve Londra şehirleriyle,
- ✓ Seçilen beş market ile,
- ✓ 2015 yılı ile,
- ✓ Seçilen marketlerde meydana gelen iş kazalarıyla,
- ✓ İlgili araştırmalar ve istatistiksel verilerle sınırlıdır.

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

Bu bölümde, saha çalışmaları, anketler ve yetkililerle yapılan görüşmeler sonucu elde edilen bulgular değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular değerlendirilirken, incelemesi yapılan ülkelerdeki marketlere ait yıllık iş kazası sayıları, satış alanları, müşteri sayıları, çalışan sayıları, kaldırma ekipmanları, iş kazası çeşitleri gibi kriterlerin yanı sıra, iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekiminin mevcudiyeti, eğitimler, risk değerlendirme raporları ile acil eylem planları uygulamalarının varlığı ve kaza raporları ile ilgili bilgiler dikkate alınmıştır.

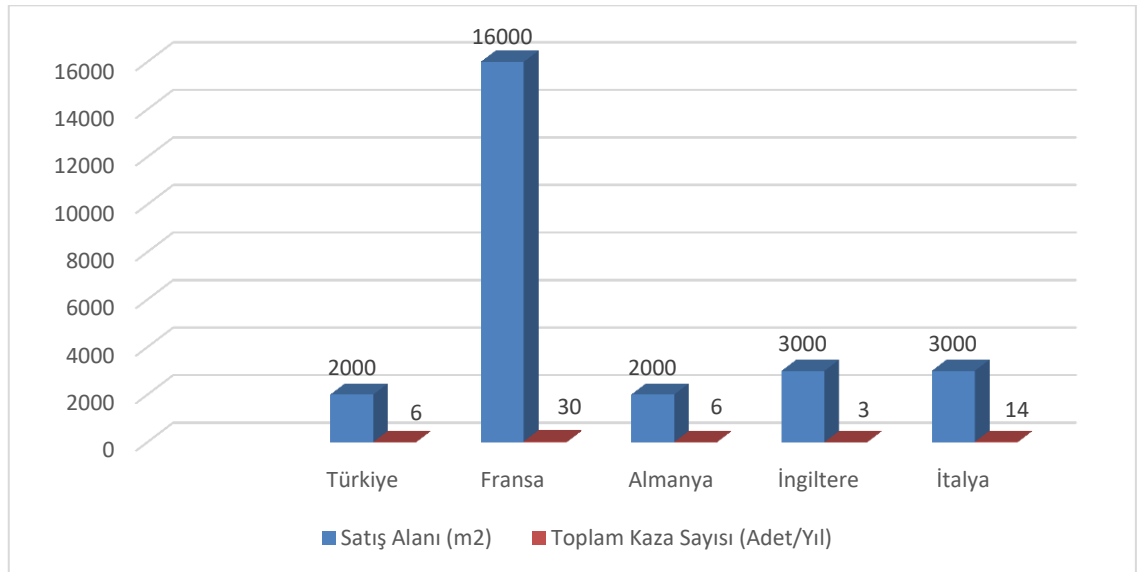
✓ Tablo 4.1’de, satış alanlarına oranla gerçekleşen yıllık iş kazası sayısı görülmektedir.

Tablo 4.1. Satış alanına göre iş kazaları

Ülke	Şehir	Satış Alanı (m ²)	Toplam Kaza Sayısı (Adet/Yıl)
Türkiye	Ankara	2000	6
Fransa	Paris	16000	30
Almanya	Berlin	2000	6
İngiltere	Londra	3000	3
İtalya	Roma	3000	14

Tablo 4.1.’deki bu değerler, Şekil 4.1.’de grafik halinde ifade edilmiştir.

Şekil 4.1. Satış alanına göre iş kazaları

Şekil 4.1.'deki grafik incelendiğinde;

İngiltere'deki marketin dışındaki diğer marketlerde, market alanı arttıkça kaza sayısından da doğru orantılı olarak arttığı görülmektedir. Esasında market alanı arttıkça hem hareketlilik arttığından, hem de balık, et, sebze meyve satışı gibi, ıslak zemine sahip departmanların ilavesinden dolayı, iş kazalarının olma ihtimali artacak ve kaza sayısında artış görülecektir. Şu halde grafikteki oran olağandır. Ancak burada dikkat çeken husus, market alanındaki artışa rağmen kaza sayısı düşük olan yer İngiltere'dir. Bu da, İngiltere'deki İSG sisteminin diğer ülkelere oranla daha köklü olmasından ve kurallara uymanın yanı sıra iş güvenliğinin bir kültür olarak kabul edilmesinden kaynaklanmaktadır.

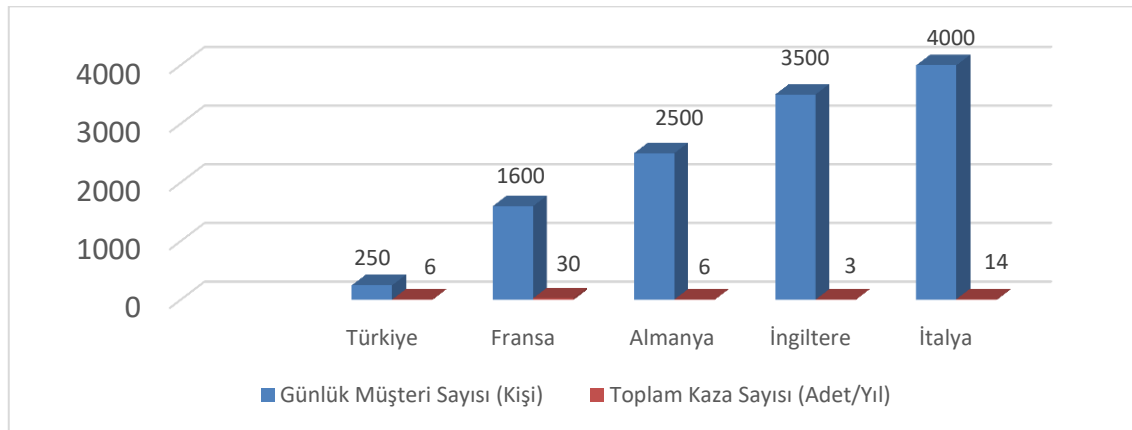
✓ Tablo 4.2.'de iş kazaları, günlük müşteri sayısına göre ele alınmıştır.

Tablo 4.2. Günlük müşteri sayısını göre iş kazaları

Ülke	Şehir	Günlük Müşteri Sayısı (Kişi)	Toplam Kaza Sayısı (Adet/Yıl)
Türkiye	Ankara	250	6 Adet
Fransa	Paris	1600	30 Adet
Almanya	Berlin	2500	6 Adet
İngiltere	Londra	3500	3 Adet
İtalya	Roma	4000	14 Adet

Tablo 4.2.'deki bu değerler, Şekil 4.2.'de grafik halinde ifade edilmiştir.

Şekil 4.2. Günlük müşteri sayısına göre iş kazaları

Şekil 4.2.'deki grafik incelendiğinde;

Normal şartlarda müşteri sayısı arttıkça, müşteriden gelen ürün çeşitliliği ile ilgili talepler de artacağından, iş hacmi, dolayısıyla market hareketliliği artacak, bu da iş kazalarının sayısını arttıracaktır. Grafikteki verilerden Almanya ve İtalya'ya ait olanlar kıyaslandığında bu tezin doğruluğu görülmektedir.

Bu tezden yola çıkılınca, grafikte ilginç gibi görünen verilerden;

Türkiye'de müşteri sayısının, diğer ülkelerdeki marketlere göre azlığına rağmen kaza sayısının buna oranla daha yüksek olması, Türkiye'de hem İSG'nin geçmişinin çok köklü olmadığı, dolayısıyla İSG ile ilgili mevzuatın halen tam olarak uygulanmadığı, hem de az tehlikeli işyerlerinde İSG kurallarına, diğer tehlike sınıflarına göre daha az dikkat edildiğinden kaynaklanmaktadır.

Fransa'da da Türkiye'dekine benzer bir durum görülmektedir. Ancak buradaki kaza artışının sebebi, marketin bulunduğu bölgede oturan ve marketi sıklıkla ziyaret eden göçmenlerin, yani farklı bir iş güvenliği kültürüne sahip olan müşterilerin çokluğudur.

İngiltere'de, müşteri sayısının artışına rağmen kaza sayılarında, diğer ülkelerdeki verilere kıyasla bir artışın olmadığı, bilakis düşüş olduğu görülmektedir. Bu da, İSG sistemi diğer ülkelere oranla daha köklü olan İngiltere'de, İSG'nin sadece kurallara uyma değil, bir kültür olarak da kabul edilmesinden ve uygulandığını göstermektedir.

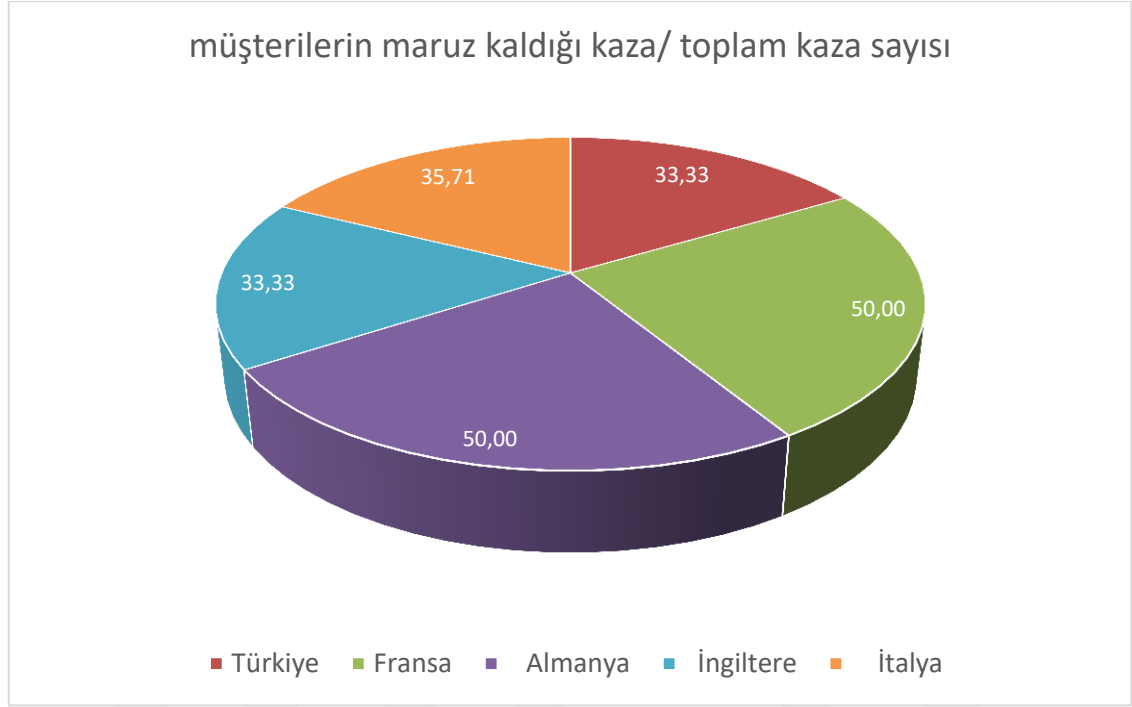
✓ **Tablo 4.3'te Günlük müşteri sayısına göre, sadece müşterilerin maruz kaldığı iş kazaları esas alınmıştır.**

Tablo 4.3. Yıllık toplam kaza sayısına göre sadece müşterilerin maruz kaldığı iş kazaları

Ülke	Şehir	Müşterilerin Maruz Kaldığı Toplam Kaza Sayısı (Adet/Yıl)	Toplam Kaza Sayısı (Adet/Yıl)
Türkiye	Ankara	2 Adet	6 Adet
Fransa	Paris	15 Adet	30 Adet
Almanya	Berlin	3 Adet	6 Adet
İngiltere	Londra	1 Adet	3 Adet
İtalya	Roma	5 Adet	14 Adet

Tablo 4.3.'teki verilerin yüzdeler hesaplamaları yapılarak oluşturulan grafik, Şekil 4.3.'te bulunmaktadır.

Şekil 4.3. Yıllık toplam kaza sayısına göre sadece müşterilerin maruz kaldığı iş kazası oranları

Şekil 4.3.'teki grafik incelendiğinde;

Toplam kaza sayısına oranla müşterilerin maruz kaldığı kaza oranının Türkiye, İngiltere ve İtalya'da, sırasıyla; % 33.33, % 33.33 ve % 35.71'lik oranlarla birbirine oldukça yakın ve diğer iki ülkeye göre daha olağan seyirde, yani daha düşük olduğu görülmektedir.

Oysa söz konusu oran, Almanya ve Fransa'da %50'dir. Bu oranın diğer ülkelere göre daha yüksek olmasının sebebi; Fransa'da marketin bulunduğu bölgede oturan ve marketi yoğun olarak kullanan göçmenlerin, yani farklı bir iş güvenliği kültürüne sahip olan müşterilerin çoğunlukta olması, Almanya'da ise, marketin bulunduğu bölgede yaşayan market müşterilerinin yaş ortalamasının diğer ülkelere göre daha yüksek olması, dolayısıyla yaşlı insanların kazaya olan eğilimleridir.

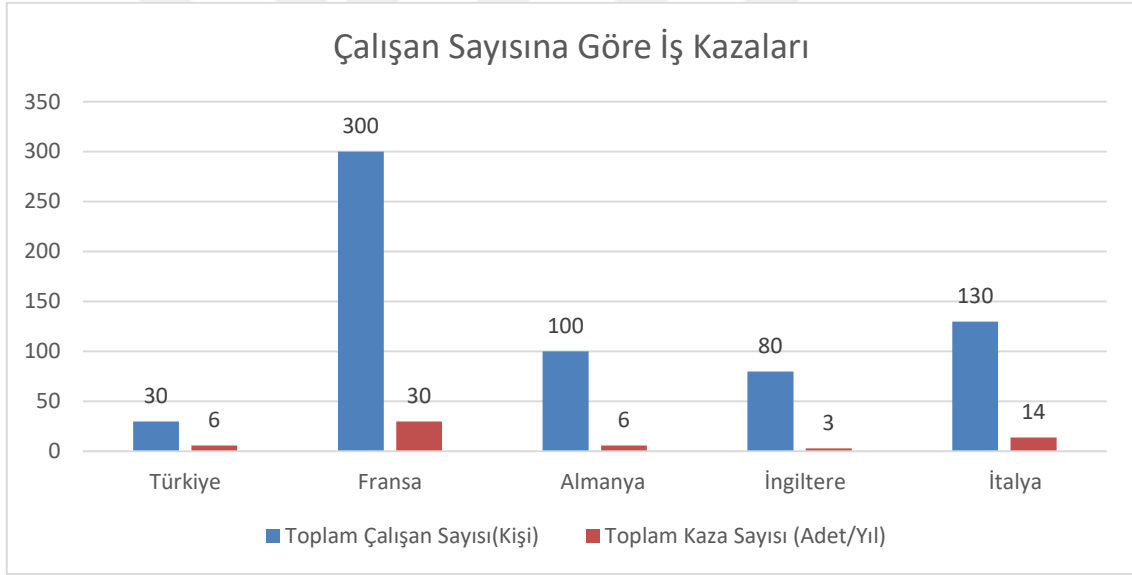
✓ **Tablo 4.4.’te İş kazaları, çalışan sayısına göre ele alınmıştır.**

Tablo 4.4. Çalışan sayısına göre iş kazaları

Ülke	Şehir	Toplam Çalışan Sayısı(Kişi)	Toplam Kaza Sayısı (Adet/Yıl)
Türkiye	Ankara	30	6 Adet
Fransa	Paris	300	30 Adet
Almanya	Berlin	100	6 Adet
İngiltere	Londra	80	3 Adet
İtalya	Roma	130	14 Adet

Tablo 4.4.’teki değerler Şekil 4.4.’teki grafikte gösterilmiştir.

Şekil 4.4. Çalışan sayısına göre iş kazaları

Şekil 4.4.’teki grafik incelendiğinde;

Elde edilen verilerden, ülkelerin, incelemesi yapılan marketlerdeki çalışan sayıları ve yıllık iş kazaları kıyaslandığında, İngiltere haricindeki diğer ülkelerde, çalışan sayısı arttıkça kaza sayılarının da olağan bir şekilde arttığı görülmektedir. İngiltere’de, diğer ülkelerdeki marketlere kıyasla, çalışan sayısının, yıllık toplam kaza sayısına oranı daha düşüktür. Bunun sebebi de İngiltere’nin İSG sisteminin, diğer ülkelere göre daha ileri seviyede olması, dolayısıyla, çalışanların da işe bu disiplinle yaklaşmasıdır.

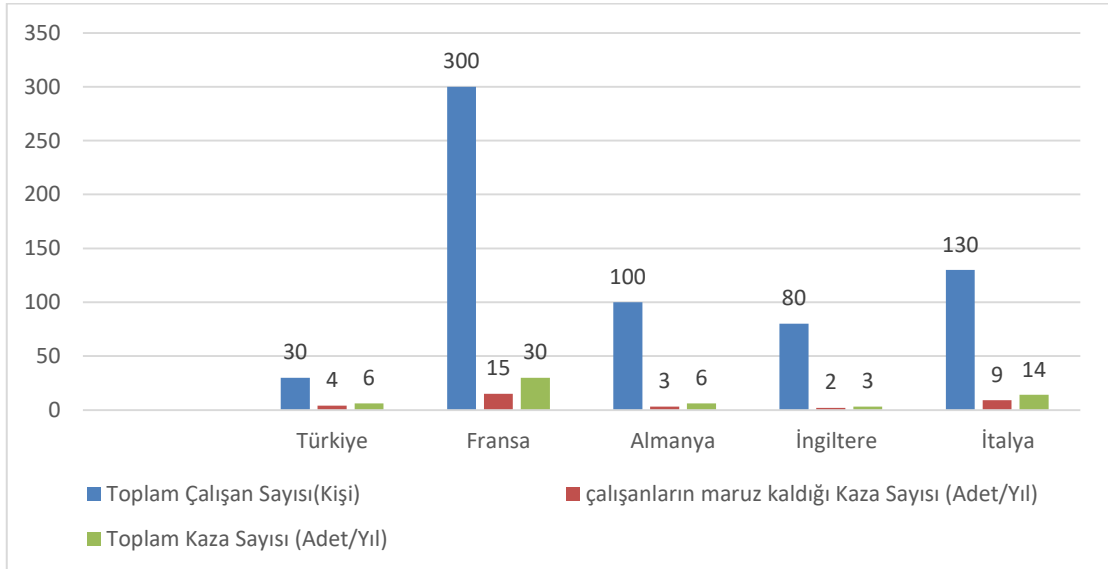
- ✓ Tablo 4.5.'te Çalışan sayısına göre sadece çalışanın maruz kaldığı iş kazaları ve toplam kaza sayısı verilmiştir.

Tablo 4.5. Çalışan sayısına göre sadece çalışanın maruz kaldığı iş kazaları

Ülke	Şehir	Toplam Çalışan Sayısı(Kişi)	Çalışanların maruz kaldığı Kaza Sayısı (Adet/Yıl)	Toplam Kaza Sayısı (Adet/Yıl)
Türkiye	Ankara	30	4	6
Fransa	Paris	300	15	30
Almanya	Berlin	100	3	6
İngiltere	Londra	80	2	3
İtalya	Roma	130	9	14

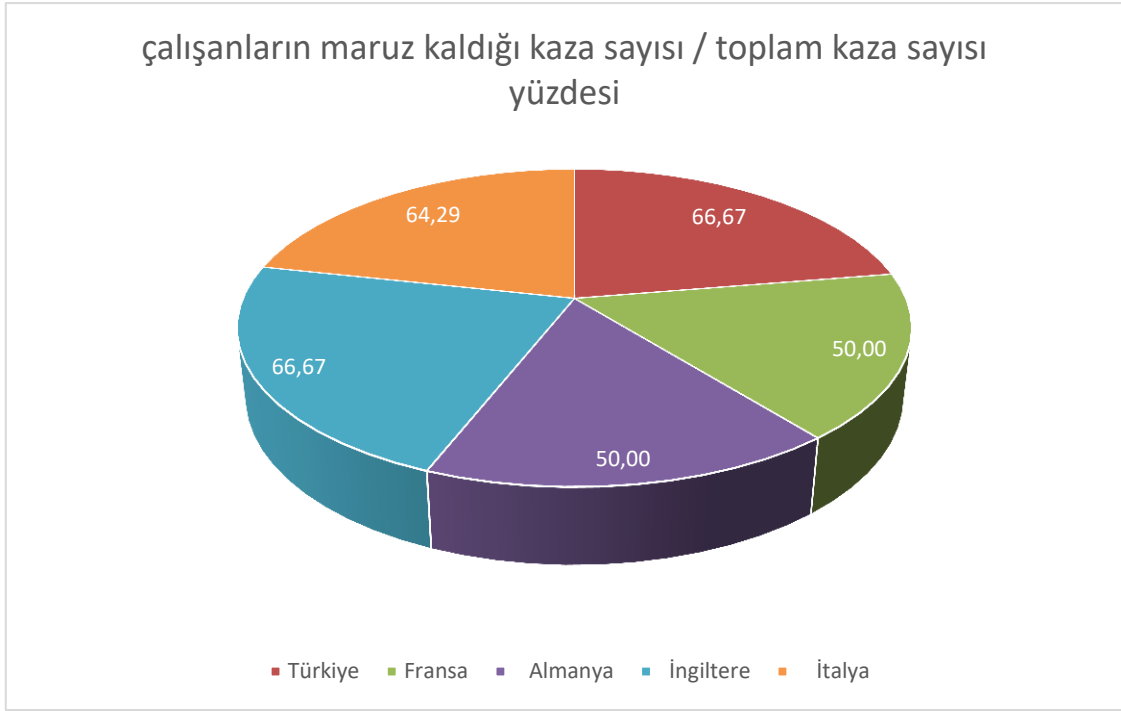
Tablo 4.5'teki değerler Şekil 4.5'te sütun grafikte, Şekil 4.6.'da ise yüzdeleri hesaplanarak oluşturulan pasta grafikte görülmektedir.

Şekil 4.5. Çalışan sayısına göre sadece çalışanın maruz kaldığı iş kazaları

Şekil 4.6. Çalışan sayısına göre sadece çalışanın maruz kaldığı iş kazalarının toplam kaza sayısına oranı.

Şekil 4.5 ve 4.6 incelendiğinde;

Toplam kaza sayısına oranla çalışanların maruz kaldığı kaza oranının, Türkiye ve İngiltere’de % 66.67 ile aynı oranda olduğu, İtalya’nın da % 64.29’luk oranla bu iki ülkeye oldukça yakın olduğu gözlenmektedir. Esasında bu oranlar, çalışanların kazaya maruz kalma ihtimallerinin, yaptıkları işlerden kaynaklanabilecek kazalardan dolayı, diğerlerinden (müşterilerden) daha yüksek olacağı dikkate alınır, pek de yüksek değildir. Zira toplam kaza sayısı, çalışanların ve müşterilerin geçirdiği kaza sayılarının toplamı olarak alınmıştır.

Söz konusu oran, Almanya ve Fransa’da %50’dir. Yani toplam kaza sayısının yarısı çalışanların, diğer yarısı da müşterilerin geçirdiği kazalardır. Daha önce de belirtildiği gibi, Fransa’da marketin bulunduğu bölgede oturan ve marketi yoğun olarak kullanan göçmenlerin, yani farklı bir iş güvenliği kültürüne sahip olan müşterilerin çoğunlukta olması, Almanya’da ise, marketin bulunduğu bölgede yaşayan market müşterilerinin yaş ortalamasının diğer ülkelere göre daha yüksek olması, dolayısıyla yaşlı insanların kazaya eğilimli olmaları, müşterilerin geçirdiği kaza sayısını toplam kaza sayısına oranını diğer ülkelere göre yukarı çekmiş, dolayısıyla çalışanların geçirdiği kaza oranını, yine diğer ülkelere kıyasla düşürmüştür.

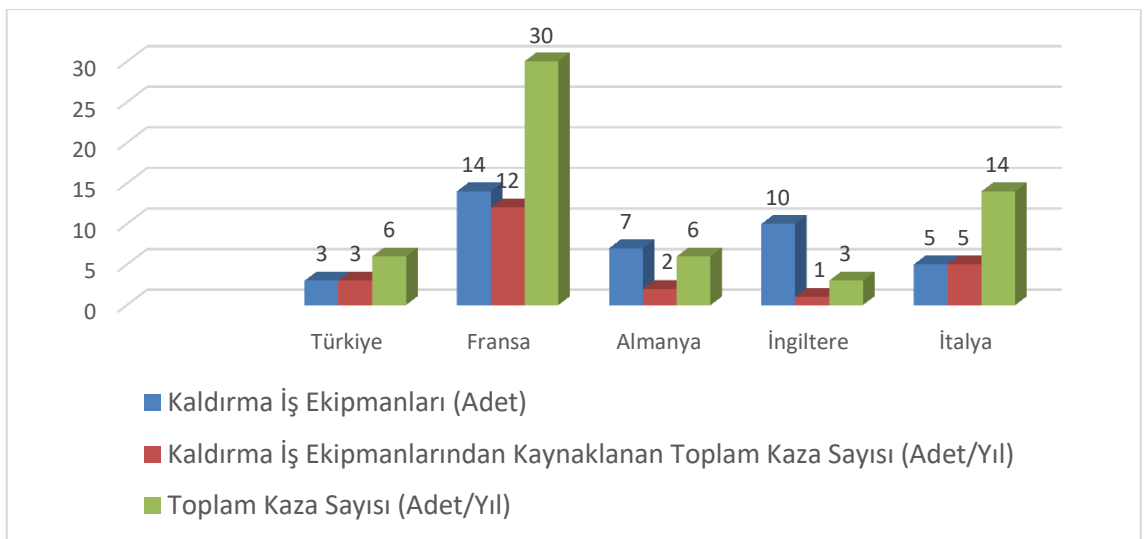
- ✓ Tablo 4.6.'da Kaldırma ekipmanlarının sayıları ve toplam iş kazalarına oranla kaldırma ekipmanlarından kaynaklanan iş kazaları görülmektedir.

Tablo 4.6. Toplam İş Kazalarına Oranla Kaldırma İş Ekipmanlarından Kaynaklanan İş Kazaları

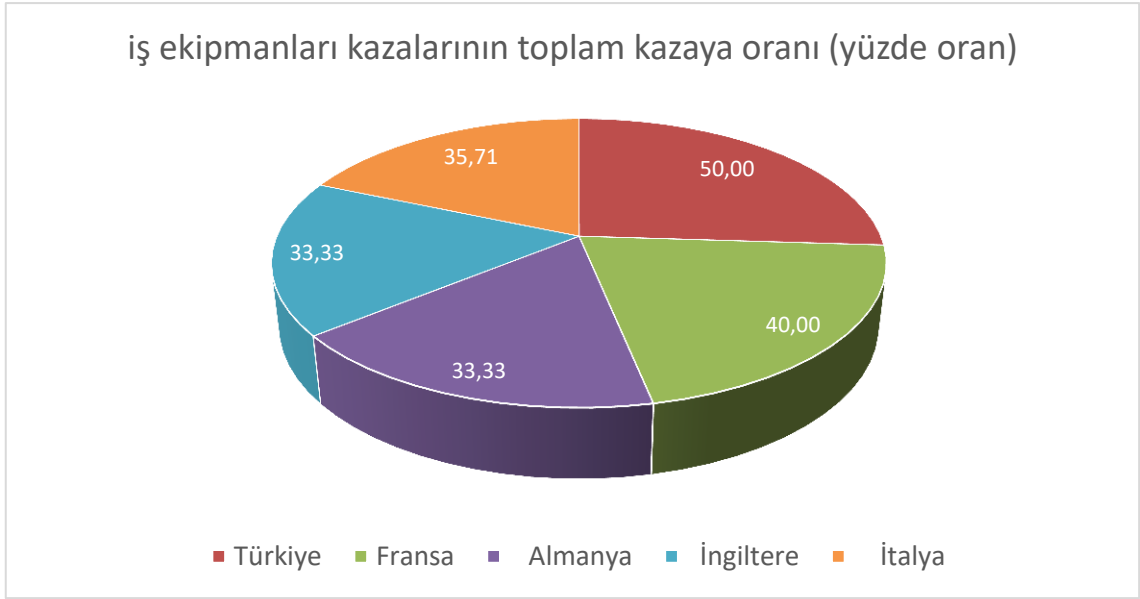
Ülke	Şehir	Kaldırma İş Ekipmanları (Adet)	Kaldırma İş Ekipmanlarından Kaynaklanan Toplam Kaza Sayısı (Adet/Yıl)	Toplam Kaza Sayısı (Adet/Yıl)
Türkiye	Ankara	3	3	6
Fransa	Paris	14	12	30
Almanya	Berlin	7	2	6
İngiltere	Londra	10	1	3
İtalya	Roma	5	5	14

Tablo 4.6.'daki değerler Şekil 4.7.'de sütun grafikte, ayrıca Şekil 4.8.'de yüzdelerle dilimleri hesaplanan grafiklerle gösterilmiştir.

Şekil 4.7. Toplam İş Kazalarına Oranla Kaldırma İş Ekipmanlarından Kaynaklanan İş Kazaları

Şekil 4.8. İş ekipmanlarından kaynaklanan kazaların, toplam kaza sayısına oranı

Şekil 4.7. ve 4.8 incelendiğinde:

Kaldırma iş ekipmanı sayısının artması, iş hareketliliğini yoğunlaştıracak, dolayısıyla, gerek operatör ve ekipmandan, gerekse çalışanların yük indirme-bindirme sırasındaki dikkatsizliğinden oluşabilecek kaza ihtimallerini de artıracaktır. Nitekim Türkiye, İtalya ve Almanya'daki veriler de bunu göstermektedir. Öte yandan Fransa ve İngiltere'de, kaldırma ekipmanlarındaki artışa rağmen, kaldırma ekipmanlarından kaynaklanan kaza sayıları diğer ülkelere göre daha yüksek görünse de, kaldırma ekipmanlarından kaynaklanan kaza sayıları, toplam kaza sayılarına oranlandığında, kaza sayılarındaki artışın esasında aynı paralellikte devam ettiği görülmektedir.

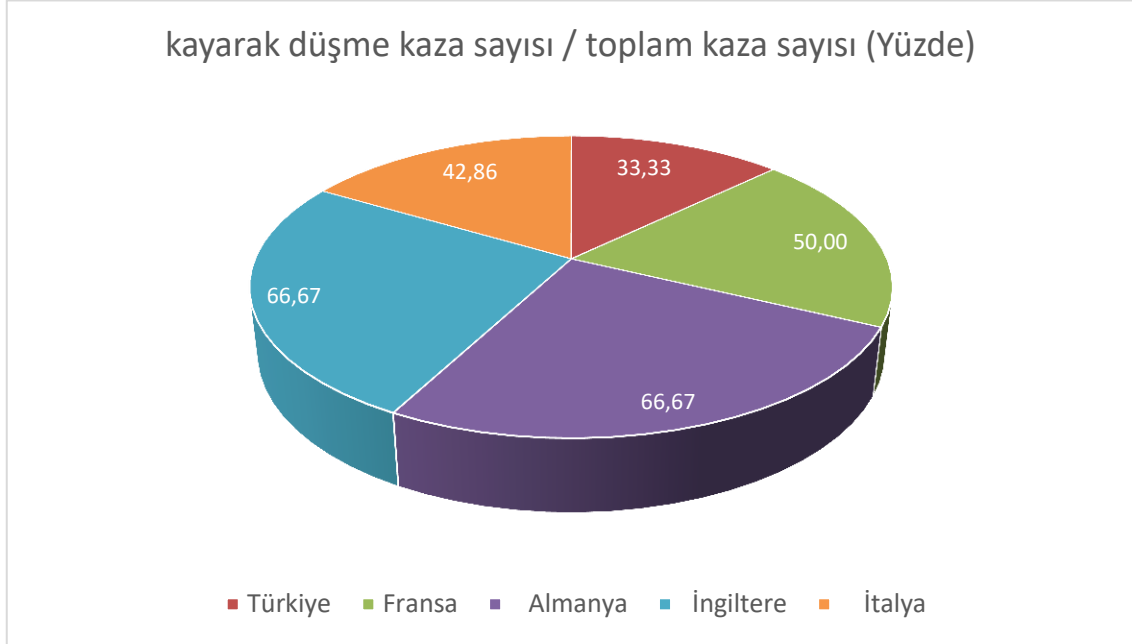
✓ **Tablo 4.7.'de Toplam iş kazalarına oranla düşerek kayma sonucu oluşan iş kazaları kıyaslanmıştır.**

Tablo 4.7. Toplam iş kazalarına oranla kayarak düşme sonucu oluşan iş kazaları

Ülke	Şehir	Kayarak Düşme ile Oluşan Kaza Sayısı (Adet/Yıl)	Toplam Kaza sayısı (Adet/Yıl)
Türkiye	Ankara	2 Adet	6
Fransa	Paris	15 Adet	30
Almanya	Berlin	4 Adet	6
İngiltere	Londra	2 Adet	3
İtalya	Roma	6 Adet	14

Tablo 4.7.'deki değerler, Şekil 4.9.'daki grafikte yzdelik dilimler halinde gsterilmiŐtir.

Őekil 4.9. Kayarak dűŐme sonucu gerçekleŐen kaza sayısının toplam kaza sayısına oranı.

Şekil 4.9.'daki grafik incelendiğinde;

Almanya ve İngiltere'de toplam iŐ kazalarına oranla kayarak dűŐme sonucu oluŐan iŐ kazaları oranının %66.67 ile diğer lkelere göre daha yüksek olduğu, bunu da %50 ile Fransa'nın takip ettiği gürlmektedir. Daha önce de değinildiği gibi Almanya'da marketin bulunduğu bölgede yaŐayan market müŐterilerinin yaŐ ortalamasının diğer lkelere göre daha yüksek olması, dolayısıyla yaŐlı insanların kazaya eğilimli olmaları, kayarak dűŐmelerden kaynaklanan kaza sayısına oranını diğer lkelere göre yukarı çekmiŐtir. Öte yandan İngiltere, zaten 3 olan yıllık toplam kaza sayısı ile diğer lkelere göre en düşük seviyede olduğundan, bu 3 kazanın da 2 tanesinin kayarak dűŐme ile gerçekleŐmesi, ıslak alan oluŐturabilecek reyonlar da dikkate alınır, esasında pek de yüksek bir oranda değildir. Fransa'da ise market alanının diğer lkelere kıyasla 16000 m² gibi geniŐ bir alana sahip olması, ıslak zeminli reyonların da aynı oranda atması demektir ki, bu durum da, kayarak dűŐme sonucu oluŐabilecek kazaların artışına sebep olmuŐtur. Sırasıyla %42.86 ve %33.33 oranlarına sahip İtalya ve Türkiye'de, toplam

kazalara göre kayarak düşme oranları, diğer ülkelere göre daha normal seviyede görülmektedir.

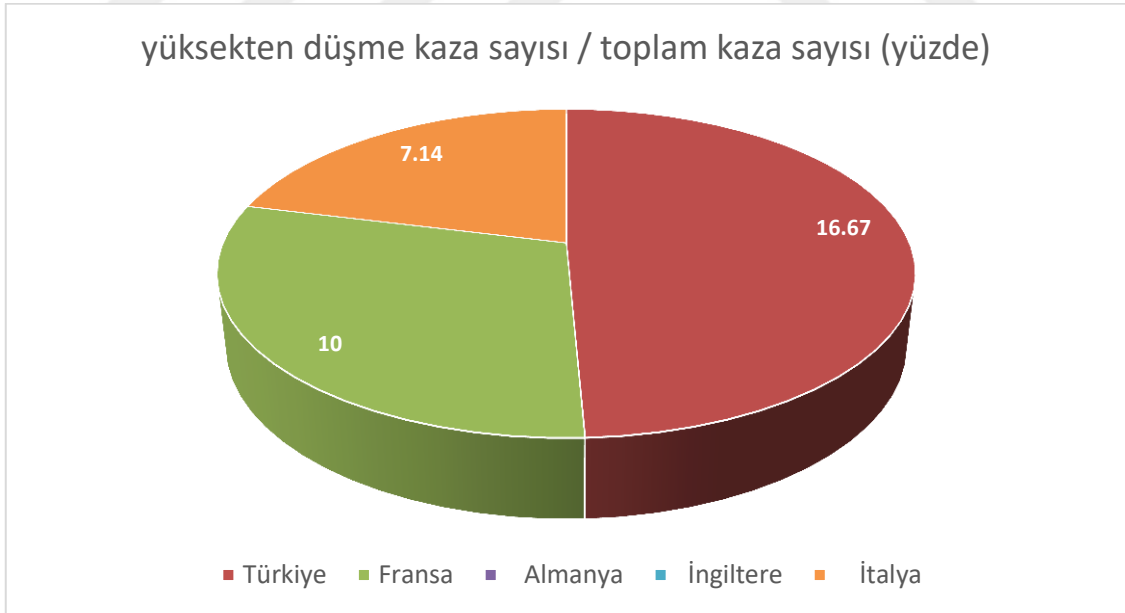
- ✓ **Tablo 4.8.’de Toplam iş kazalarına oranla yüksekten düşme sonucu oluşan iş kazaları kıyaslanmıştır.**

Tablo 4.8. Toplam İş Kazalarına Oranla Yüksekten Düşme Sonucu Oluşan İş Kazaları

Ülke	Şehir	Yüksekten Düşme ile Oluşan Kaza Sayısı (Adet/Yıl)	Toplam Kaza sayısı (Adet/Yıl)
Türkiye	Ankara	1 Adet	6
Fransa	Paris	3 Adet	30
Almanya	Berlin	0 Adet	6
İngiltere	Londra	0 Adet	3
İtalya	Roma	1 Adet	14

Tablo 4.8.’deki değerler Şekil 4.10.’deki grafikte yüzdeler halinde gösterilmiştir.

Şekil 4.10. Yüksekten düşme sonucu gerçekleşen kaza sayısının toplam kaza sayısına oranı.

Şekil 4.10. incelendiğinde;

Türkiye’de toplam iş kazalarına oranla yüksekten düşme sonucu oluşan iş kazalarına oranının % 16.67 olduğu, bunu da % 10 ile Fransa ve % 7.4 ile İtalya’nın takip ettiği görülmektedir. Esasında, Fransa’daki marketin, diğer ülkelere kıyasla 16000 m² gibi oldukça geniş bir alana sahip olması, iş kapasitesini ve hareketliliğini aynı paralellikte artırmakta olduğundan, yüksekten düşme oranı pek de fazla değildir. Ancak Türkiye ve İtalya’da durum farklıdır. Özellikle Türkiye’deki toplam çalışan sayısının 2000 m²’lik bir alan için 30 kişi olması ve diğer ülkelere oranla oldukça az çalışan sayısına sahip olmasına rağmen yüksekten düşme oranının fazla olması, market alanlarındaki yüksekten düşmelerin çoğunlukla ekipman kullanmadan, reyonlara tırmanma esnasında oluşabildiği de dikkate alınınca, Türkiye’deki İSG disiplini ile ilgili zaafiyetin boyutunu ortaya koymaktadır.

- ✓ **Tablo 4.9.’da her bir ülke için işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı bulundurma zorunluluğu ile ilgili bilgiler mevcuttur.**

Tablo 4.9. İş Güvenliği Uzmanı ve İş Yeri Hekiminin İstihdam Zorunluluğu

Türkiye	Şehir	İşyeri Hekimi	İş Güvenliği Uzmanı
Fransa	Ankara	YOK	YOK
Almanya	Paris	VAR	VAR
İngiltere	Berlin	YOK	VAR
İtalya	Londra	VAR	VAR
Türkiye	Roma	YOK	VAR

Tablo 4.9 İncelendiğinde;

İngiltere ve Fransa’da, çalışan sayısına bakılmaksızın, hem işyeri hekimi hem de iş güvenliği uzmanı istihdam zorunluluğu olduğu görülmektedir. Almanya ve İtalya’da iş güvenliği uzmanı istihdamı zorunlu, ancak işyeri hekimi istihdamı zorunlu değildir, çünkü işyeri hekimi hizmeti, aile hekimlerinden alınabilmektedir. Türkiye’de ise mevcut mevzuat gereği, az tehlikeli ve elli ve elliden az çalışana sahip işyerlerinde, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı istihdamı zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu durum, Türkiye haricindeki diğer ülkelerin mevzuat ve uygulamalarının daha disiplinli olduğunu göstermektedir.

- ✓ **Tablo 4.10.’da çalışmanın yapıldığı ülkelerin risk değerlendirme raporları, acil eylem planları ve İSG eğitimleri ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.**

Tablo 4.10. Risk değerlendirme raporu, acil eylem planlarının hazırlanması ve İSG eğitimlerinin düzenlenmesi.

Ülke	Şehir	Risk Değerlendirme Raporu	Acil Eylem Planı	İSG Eğitim Düzenlenmesi
Türkiye	Ankara	VAR	VAR	EVET
Fransa	Paris	VAR	VAR	EVET
Almanya	Berlin	VAR	VAR	EVET
İngiltere	Londra	VAR	VAR	EVET
İtalya	Roma	VAR	VAR	EVET

Tablo 4.10 İncelendiğinde;

Bu çalışmanın yapıldığı beş ülkenin çalışma sahasında da risk değerlendirme raporları ve acil eylem planlarının bulunduğu, ayrıca, çalışanlar için İSG eğitimlerinin düzenlendiği görülmektedir ki bu üç parametre de İSG’nin olmazsa olmazlarından ve iş kazalarını önlemede oldukça önemli bir yer kaplamaktadır.

- ✓ **Tablo 4.11.’de Kaza raporları ve kaza bildirim süreleri ile ilgili bilgiler bulunmaktadır.**

Tablo 4.11. İş Kazası Raporlarının Düzenlenmesi ve Kaza Bildirim Süreleri

Ülke	Şehir	Kaza Raporlarının Düzenlenmesi	Kaza Bildirim Süresi
Türkiye	Ankara	EVET	3 Gün
Fransa	Paris	EVET	2 Gün
Almanya	Berlin	EVET	1 GÜN
İngiltere	Londra	EVET	1 GÜN
İtalya	Roma	EVET	3 GÜN

Tablolardaki ülkelere ait iş kazası rapor formatları Ek.1’de mevcuttur.

Tablo 4.11 İncelendiğinde;

İş kazalarının tüm ülkeler tarafından ilgili kuruma bildirilme zorunluluğunun olduğu ancak, bildirim sürelerinde en hassas olan ülkelerin 1 günlük bildirim süreleri ile

İngiltere ve Almanya olduğu gör÷lmektedir. Bu durum, her iki ÷lkenin de İSG'ne daha disiplinli bir yaklaşımda olduğunu göstermekte, nitekim ikinci bölümde bahsedilen bu ÷lkelerin İSG ile ilgili yönetim sistemleri ve yaptıkları çalışmaları, bu yaklaşımı doğrulamaktadır. Fransa iki günlük bildirim süresi hakkı tanımıştır işverenlere. Türkiye ve İtalya ise üç günlük en uzun bildirim süresine sahiptir. Türkiye ve İtalya'nın bildirim süresi ile ilgili bu esnekliği, bu ÷lkelerdeki sistem ve İSG'ne bakış açısının da esnek olduğunun bir göstergesidir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan bu çalışmada; toptan marketlerde yaşanan iş kazalarının, araştırmanın yapıldığı İngiltere ve Almanya haricindeki üç ülkede; kaldırma iş ekipmanlarından kaynaklanan kazalar, kayarak düşme sonucu oluşan kazalar ve yüksekten düşme sonucu oluşan kazalar olduğu belirlenmiştir. Her ne kadar Almanya ve İngiltere’de yüksekten düşme sonucu kaza olmamış olsa da beş ülke geneline bakıldığında kayarak düşme sonucu oluşan iş kazalarının çoğunlukta olduğu görülmektedir.

Öncelikle, tüm marketler için kayarak düşmeye karşı alınması gereken önlemlerin artırılması gerekmektedir. Bu bağlamda;

- ✓ Islak zemin oluşumuna sebep olan et, balık ve sebze-meyve reyonlarında su kullanımı kontrol altına alınmalı, yere dökülebilecek suların hızlı bir şekilde kurutulmasına sağlayan basınçlı hava sistemi vb. sistemler kullanılmalıdır.
- ✓ Kaygan zemin için kullanılan uyarı levhaları, geçici değil, sürekli olarak bulundurulmalı, gerekirse muhtelif noktalara sabitlenmelidir. Levhaların bu amaçla, zemin kaplama malzemesi ile birlikte yere döşenmesi daha da kalıcı ve etkili bir çözüm olacaktır.

İş ekipmanlarından kaynaklanan kazalarla ilgili:

- ✓ Öncelikle kaldırma ekipmanının operatörün dışında, yetkili olmayan kişiler tarafından kullanımı engellenmelidir. Zira bu çalışma için kaza raporları sunulmamışsa da, firma yetkililerinden alınan sözlü bilgilerle kaldırma ekipmanlarından kaynaklanan kazalardan bazılarının operatörlerin dışındaki kişilerin kaldırma iş makinalarını kullanmasından kaynaklandığı belirlenmiştir. Özellikle acil durumlarda, çalışanın kendince işi hızlandırmak amacıyla, yetkisi olmadığı halde kaldırma ekipmanını kullanmaya yeltenmesi, her ne suretle olursa olsun engellenmeli, İSG eğitimlerinde de bu konuya dikkat çekilmeli, önceliğin iş değil, can güvenliği olduğu vurgusu tekrar tekrar yapılmalıdır.
- ✓ Kaldırma araçları ile yapılan çalışmalar, müşterilerin markette bulunmadığı saatlerde yapılmamalıdır. Müşterilerin markette bulunduğu saatlerde yapılma zorunluluğu oluşan durumlarda ise, mutlak suretle müşterilerin, çalışmanın yapıldığı bu alanlara girmeleri engellenmeli, bu amaçla da çalışmanın yapıldığı alanın çevresi alana müşteri girişini engelleyecek şekilde, gerekli malzemelerle kapatılarak uyarı levhaları konulmalıdır.

Yüksekten düşme sonucu oluşan kazalarla ilgili:

- ✓ Çalışanların, ürün yerleşimi ve alımı için merdiven veya benzeri uygun ekipmanları kullanması sağlanmalı, bu amaçla, gerekirse mevcut eğitimlere ilave eğitimler verilerek, çalışanlar daha da bilinçlendirilmeli ve denetimler artırılmalıdır.
- ✓ Emredici ve yasaklayıcı uyarı levhalarının özellikle reyonlara yakın noktalarda sürekli olarak bulunması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

İlaveten, kazalardan, müşterileri korumak amacıyla sadece müşterilere yönelik çalışmalar da yapılmalı, bu amaçla;

- ✓ Müşteri temsilcilerinin müşterileri ziyaretlere gittiklerinde, müşterileri, alışveriş esnasında yaşayabilecekleri kazalara karşı bilinçlendirme ve uyarı niteliğinde, gerekirse broşür vs materyaller de kullanarak bilgilendirmeleri gerekmektedir.
- ✓ Firma yetkilileri, müşterilere yönelik keyifle izleyebilecekleri İSG eğitimlerinin de bulunduğu sosyal aktiviteler düzenlenmelidirler.

Yukarıda önerilen her iki yöntem de, müşterilerin geçirdiği kaza sayılarındaki azalmaya ciddi anlamda katkı sağlayacaktır.

Tüm bu önlemlerin haricinde, çocuklarla ilgili de bazı tedbirler alınmalı, çocukların markete ebeveynleri ile girip girmediği kontrol edilmeli, ebeveyniyle giren çocukların ebeveynlerine gerekli uyarılar yapılmalıdır.

6. KAYNAKLAR DİZİNİ

1. France Labour Law, France Staff Welfare, Official Website of European Union, (Erişim: 22.11.2013)
http://europa.eu/youreurope/business/staff/employment/index_en.htm#france_en_staff-welfare
2. Walters, D., Wadsworth, E. and Quinlan, M., Analysis of the Determinants of Workplace Occupational Safety and Health Practice in a Selection of EU Member States, European Risk Observatory, European Agency for Safety and Health at Work (EU-OSHA), Belgium, 2013
3. İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü (İSGGM), İş Sağlığı ve Güvenliği Raporu, Ankara, 2010.
4. LFS and Eurostat Statistics in focus, Population and Social Conditions, European Union Statistics Office, 2009, (Erişim: 20.11.2013) http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-09-063/EN/KS-SF-09-063-EN.PDF
5. ANDAÇ, M., ÖZEN, Ş.Ö., İş Kazaları, Ülke Uygulamaları, Ankara, 2010
6. Fransa'da Meslek Hastalıkları, The European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound), (Erişim: 22.11.2013)
<http://www.eurofound.europa.eu/emire/FRANCE/OCCUPATIONALILLNESSFR.Htm>
7. France Staff Welfare, Official Website of European Union, (Erişim: 22.11.2013)
http://europa.eu/youreurope/business/staff/employment/index_en.htm#france_en_staff-welfare
8. Fransa'da Sağlık Gözetimi, The European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound), (Erişim: 22.11.2013),
<http://www.eurofound.europa.eu/emire/FRANCE/MEDICALEXAMINATION-FR.htm>
9. Fransa'da iş sağlığı, The European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound), (Erişim: 22.11.2013), <http://www.eurofound.europa.eu/emire/FRANCE/OCCUPATIONALHEALTH-FR.htm>
10. Fransız Çalışma Bakanlığı internet sitesi, (Erişim: 22.11.2013) <http://www.travail-solidarite.gouv.fr>
11. Guidelines on occupational safety and health management systems. (ILO-OSH 2001), (Erişim: 27.12.2013),
<http://www.ilo.org/safework/info/publications/>
12. EICHENER V. 1997 Effective European problem solving: lessons from the regulation occupational safety and environmental protection, Journal of European Public Policy, 4, 4: 591 – 608.

13. ILO, “Labour inspection in Europe: undeclared work, migration, trafficking”, LAB/ADMIN Working Document No. 7, Geneva, 2010.
14. International Labour Standards by subject, Occupational safety and health, ILO Internet site, (Erişim: 27.12.2013), <http://www.ilo.org/ilolex/english/subjectE.htm#s12>
15. COX T., GRIFFITHS A., RIAL-GONZALES E. 2000 Research on Work-related Stress, A European Agency for Safety and Health at Work, Bilbao, (Erişim: 27.12.2013), <http://osha.europa.eu/en>.
16. Pinar T, Cakmak A, Saygun M, Ulu N. Determination of occupation and other factors that may have an impact on diagnosis and treatment in medical records. Turkiye Klinikleri, J Med Sci 2008; 28:40-7.
17. CAFFIO, S., “Labour Inspection in Italy: The sanctioning system”, Paper, Geneva, ILO, 2010.
18. KOUKOULAKI T. 2010 New trends in work environment - New effects on safety, Safety Science, 48: 936-942.
19. İş Sağlığı ve Gvenliği Raporu, İSGGM
20. İSGM lke Raporları
21. UK Health and Safety At Work Act, (Erişim: 27.12.2013) <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1974/37/contents>
22. İSG İstatistikleri, HSE, (Erişim: 27.12.2013), <http://www.hse.gov.uk/statistics/>
23. Annual Statistics Report for Great Britain, 2013, (Erişim: 27.12.2013) <http://www.hse.gov.uk/statistics/overall/hssh1213.pdf>
24. AB-OSHA, EU Member State strategies and programmes, (Erişim: 27.12.2013) [https://osha.europa.eu/en/organisations/osh_strategies/list_eu_strategies#EU Member State strategies and programmes](https://osha.europa.eu/en/organisations/osh_strategies/list_eu_strategies#EU%20Member%20State%20strategies%20and%20programmes)
25. The Health and Safety of Great Britain, (Erişim: 27.12.2013) <http://www.hse.gov.uk/strategy/index.htm>
26. The Strategy of Health and Safety of Great Britain, Be part of the solution, (Erişim: 27.12.2013) <http://www.hse.gov.uk/strategy/strategy09.pdf>
27. RIDDOR - Reporting of Injuries, Diseases and Dangerous Occurrences Regulations 2013, (Erişim: 27.12.2013) <http://www.hse.gov.uk/riddor/>
28. A comparative overview of Labour Inspectorates, (Erişim: 27.12.2013) http://www.fp.cisl.it/attachments/article/3167/Report_Ispettori.pdf
29. ILO UK Profile, (Erişim: 27.12.2013), <http://www.ilo.org/safework/countries/europe/united-kingdom/lang--en/index.htm>

- 30.** İSG Teşkilat Yapısı, Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı, (Erişim: 27.12.2013) <https://osha.europa.eu/en/oshnetwork/focal-points/united-kingdom>
- 31.** İş Sağlığı ve Güvenliği Raporu, ÇSGB, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, 2010
- 32.** State Law of Germany, Germany European Agency for Safety and Health at Work in Germany, ((Erişim: 27.12.2013))https://osha.europa.eu/fop/germany/de/legislation/staatliches_recht
- 33.** İş Sağlığı ve Güvenliği İstatistikleri, Federal Statistical Office in Germany, ((Erişim: 27.12.2013)), <https://www.destatis.de>
- 34.** Joint German Occupational Safety and Health Strategy (GDA), Occupational safety and health objectives 2013 – 2018, ((Erişim: 27.12.2013))<http://www.gda-portal.de/en/Objectives/Objectives2013-2018.html>
- 35.** Labour Inspectorate in Germany, The European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound), ((Erişim:27.12.2013)) <http://www.eurofound.europa.eu/emire/GERMANY/LABOURINSPECTORATE-DE.htm>
- 36.** İş Sağlığı Ve Güvenliği Profili Türkiye, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Genel Yayın No: 62, Ankara – 2016. <https://www.csgeb.gov.tr/media/4578/kitap09.pdf>

EKLER

EK-1. İş Kazası Bildirim Raporları

EK-1.1 Türkiye’de Kullanılan Kaza Bildirim Raporu.

EK-1.2. Fransa’da Kullanılan İş Kazası Bildirim Raporu.

EK-1.3 Almanya’da Kullanılan İş Kazası Bildirim Raporu.

EK-1.4. İngiltere’de Kullanılan İş Kazası Bildirim Raporu.

EK-1.5 İtalya’da Kullanılan İş Kazası Bildirim Raporu.

EK-2 Anket Çalışmaları

EK-2.1. Türkiye’de Yapılan Anket Çalışması.

EK-2.2. Fransa’da Yapılan Anket Çalışması.

EK-2.3. Almanya’da Yapılan Anket Çalışması.

EK-2.4. İngiltere’de Yapılan Anket Çalışması.

EK-2.5. İtalya’da Yapılan Anket Çalışması.

EK-1.2. Fransa'da Kullanılan Kaza Bildirim Raporu

FICHE ACCIDENT CORPOREL Cash & Carry France

DATE : HEURES : _____ DECLARATION ..... ACCIDENT .....

EMPLOYE PUBLIC :

NOM : _____ PRENOM : _____

RAYON : _____ N° CARTE METRO : _____

ADRESSE : _____ CODE POSTAL : _____

VILLE : _____ TELEPHONE : _____

HOMME : FEMME :

ETAT

CONSCIENT

PALEUR

FIEVRE

SUEURS

DOULEUR

SAIGNEMENT

ALTRES :

LESIONS

ECRASEMENT

CHUTE

TORSION

COUPURE

MALAISE

BRULURE

AGRESSION

COLLISION

CHOC

INTOXICATION

ALTRES :

LIEN PRECIS DE L'ACCIDENT : _____

1ère PERSONNE AVISEE : _____
(non présente lors de l'accident)

TEMOIN : _____
(présent + a observé l'accident)

OBSERVATIONS : _____

INTERVENTION SAPEURS POMPIERS OUI NON

TRANSPORT HOPITAL

LA VICTIME REFUSE D'ÊTRE TRANSPORTÉE

COORDONNEES HOPITAL _____

CHEF DE RAYON / DEPARTEMENT AVISE

MEMBRE CHSCT AVISE
(collaborateurs uniquement)

VICTIME : _____ DONNEUR DE SOINS : _____ CHSCT : _____

Annexe 1

DECLARATION D'ACCIDENT MAGASIN / PARKING

Destinataire : MARSH S.A. - Tour Ariane - La Défense - La Défense 9-92088 Paris le Défense Cedex
A l'attention de Valérie BESNAULT Tél (33) 01.41.34.56.41 Fax (33) 01.41.27.61.68

ENTREPOT

Adresse : _____

Nom du signataire de la présente déclaration : _____

Fax : _____ Mail : _____

VICTIME

Nom Prénom : _____

Adresse : _____

Fax : _____ Mail : _____

SINISTRE

Date : _____ Heure : _____

Lieu : _____

Circonstances précises déclarées par la victime : _____

Nature et étendue des dommages déclarés par la victime : _____

TEMOINS (joindre le témoignage à la déclaration)

1-Nom Prénom : _____

2-Adresse : _____

COMMENTAIRES DE L'ENTREPOT

_____

_____

_____

Date _____ Signature _____

Documents à joindre :

- Témoignage(s) + Copie de la pièce d'identité du témoin
- Rapport circonstancié du sinistre
- Rapport police/gendarmerie/pompiers

Ce document ne constitue qu'une déclaration d'incident ou d'accident et ne saurait en aucun cas valoir reconnaissance par METRO ni de la matérialité des faits, ni d'une quelconque responsabilité.

EK-1.3. Almanya'da Kullanılan Kaza Bildirim Raporu

UNFALLANZEIGE			
1 Name und Anschrift des Unternehmens		2 Unternehmensnummer des Unfallversicherungsträgers	
3 Empfänger Berufsgenossenschaft für den Einzelhandel Postfach 08 03 20 10003 Berlin			
4 Name, Vorname des Versicherten		5 Geburtsdatum Tag Monat Jahr	
6 Straße, Hausnummer		Postleitzahl Ort	
7 Geschlecht ☐ männlich ☐ weiblich		8 Staatsangehörigkeit	
9 Leiharbeiternehmer ☐ ja ☐ nein		10 Auszubildender ☐ ja ☐ nein	
11 Ist der Versicherte ☐ Unternehmer ☐ Ehegatte des Unternehmers ☐ mit dem Unternehmer verwandt ☐ Gesellschafter/Geschäftsführer		12 Anspruch auf Entgeltfortzahlung besteht für Wochen	
13 Krankenkasse des Versicherten (Name, PLZ, Ort)		14 Tödlicher Unfall? ☐ ja ☐ nein	
15 Unfallzeitpunkt Tag Monat Jahr Stunde Minute		16 Unfallort (genaue Orts- und Straßenangabe mit PLZ)	
17 Ausführliche Schilderung des Unfallhergangs (Verlauf, Bezeichnung des Betriebsteils, ggf. Beteiligung von Maschinen, Anlagen, Gefahrstoffen)			
Die Angaben beruhen auf der Schilderung ☐ des Versicherten ☐ anderer Personen			
18 Verletzte Körperteile		19 Art der Verletzung	
20 Wer hat von dem Unfall zuerst Kenntnis genommen? (Name, Anschrift des Zeugen)		Wer diese Person Augenzeuge? ☐ ja ☐ nein	
21 Name und Anschrift des erstbehandelnden Arztes/Krankenhauses		22 Beginn und Ende der Arbeitszeit des Versicherten Beginn Stunde Minute Ende Stunde Minute	
23 Zum Unfallzeitpunkt beschäftigt/tätig etc		24 Seit wann bei dieser Tätigkeit? Monat Jahr	
25 In welchem Teil des Unternehmens ist der Versicherte ständig tätig?			
26 Hat der Versicherte die Arbeit eingestellt? ☐ nein ☐ sofort		später, am Tag Monat Stunde	
27 Hat der Versicherte die Arbeit wieder aufgenommen? ☐ nein ☐ ja, am		Tag Monat Jahr	
28 Datum		Unternehmer/Bevollmächtigter Betriebsrat (Personalrat) Telefon-Nr. für Rückfragen (Ansprechpartner)	

EK-1.4. İngiltere’de Kullanılan Kaza Bildirim Raporu

Incident Reporting Form
Use this form to report any workplace accident, injury, incident, close call or illness.
Return completed form to the Operations Supervisor, or Management.

This is documenting an:

Lost Time/Injury   First Aid   Incident   Close Call   Observation

Details of person injured or involved (to be filled in by person injured / involved if possible)
Person Completing Report: _____ Date: _____
Person(s) Involved: _____
Equipment or Truck ID: _____

Event Details
Date of Event: _____ Location of Event: _____
Time of Event: _____ Witnesses: _____

Description of Events (Describe tasks being performed and sequence of events):
_____
_____
_____

*If more space is required please use the back of this sheet

Was event / injury caused by an unsafe act (activity or movement) or an unsafe condition (machinery or weather)? Please explain:
_____
_____

TO BE COMPLETED ONLY IF LOST TIME/INJURY OR FIRST AID WAS REQUIRED	
Type of injury sustained:	_____
Cause of lost time/ injury or first aid:	_____
Was medical treatment necessary?	Yes _____ No _____ If yes, name of hospital or physician: _____

Signature of Employee: _____ Date: _____
Signature of Supervisor: _____ Date: _____

EK-1.5. İtalya'da Kullanılan Kaza Bildirim Raporu

INAIL

4P41

Mod. 4 - Prest.

INAIL

Caso N. - Riservato all'INAIL

Data di spedizione - Riservato all'INAIL

TIMBRO DI ARRIVO (Riservato all'INAIL)

DENUNCIA D'INFORTUNIO

All'INAIL di

SEZIONE 1 - LAVORATORE

Cognome _____ Nome _____

Codice Fiscale _____ Nato a _____

GG MM AAAA Stato di nascita _____ Cittadinanza _____ Sesso _____ Stato civile _____ (1) (2)

Indirizzo (via, piazza, ecc.) _____ N. civico _____ / _____

Comune _____ Prov. _____ Cap. _____

Codice ISTAT Comune _____ Codice A.S.L. _____ Telefono (Prefisso/Numero) _____

Professione o Mestiere (5) _____ Qualifica (6) _____ Tipologia di lavoro _____ (3) (4)

Contratto collettivo naz. GG MM AAAA risposta a carico risposta no. di. Registro inf. n. _____

SEZIONE 2 - DATORE DI LAVORO

Posizione assicurativa territoriale _____ C/I/C _____ Cognome e nome o ragione sociale _____

Codice Ditta _____ C/I/C _____ Codice Fiscale _____

AZIENDA AGRICOLA Amministrazione statale _____ Codice ministero _____

Indirizzo (via, piazza, ecc.) _____ N. civico _____ / _____

Comune _____ Prov. _____ Cap. _____

Codice ISTAT Comune _____ Telefono (Prefisso/Numero) _____ Località del lavoro _____

Lavorazione svolta (azienda agricola vedi nota 7) _____ Reparto o cantiere in cui la lavorazione è stata svolta _____

SEZIONE 3 - DATI RETRIBUTIVI

DATI RETRIBUTIVI OCCORRENTI PER LA DETERMINAZIONE DELLA RETRIBUZIONE MEDIA GIORNALIERA ESPOSTI AL LORDO (8) vedi istruzioni

LA RETRIBUZIONE (PAGA BASE + CONTINGENZA + SCATTI ANZIANITA', ECC.) E' COMPUTATA SU BASE:

Orata _____ Ore SET. A _____ Giornaliera _____ Mensile-mensilizzata _____ Convenzionale _____ Artigiana _____ Indicare l'importo _____ B

LE BASI RETRIBUTIVE SONO CAMBIATE NEI 15 GG. PRECEDENTI LA DATA DELL'INFORTUNIO? SE LA RISPOSTA E' SI, COMPILA LA RIGA SOTTOSTANTE

Importi _____ C Ore SET. D _____ GG MM AAAA GG MM AAAA _____

ELEMENTI AGGIUNTIVI DELLA RETRIBUZIONE RIFERITI AI 15 GIORNI PRECEDENTI LA DATA DELL'INFORTUNIO

importo: straordinario _____ E importo: festività lavorate di domenica _____ F importo: prestazioni in natura vitto e alloggio _____ G

importo: giorni trasferiti _____ H importo: sommi. e magg. permessi, trasg., inv. tot., fest. ecc. _____ I importo: fest. sopr. non trasf. in ferie riposo com. e div. _____ L

Elementi aggiuntivi a base annua

Tredicesima mensilità _____ M in % _____ coprire _____ N importo _____ in % _____ giorni _____ P

Primo di produzione _____ O in % _____ coprire _____ R importo _____ in % _____

Altre mensilità aggiuntive _____ S in % _____ coprire _____ T Accantonamento casse edile _____ in % _____ G

Ferie (comprendenti festività e riposo compéns. trasform. in ferie)

SOMMA RICHIESTA ESCLUSIVAMENTE PER LA QUADRATURA AUTOMATICA DEGLI IMPORTI, DEI CAMPI:

A + B + C + D + E + F + G + H + I + L + M + N + O + P + Q + R + S + T + U (sommare i campi % come numeri interi)

Totale generale _____

4P42

SEZIONE 4 - DESCRIZIONE DELL'INFORTUNIO

L'INFORTUNIO E' AVVENUTO

GG	MM	AAAA	Ora	Durante quale ora di lavoro (01, 02, 03)?	Durante il turno di notte?	Comune di	Prove
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Cap	Codice ISTAT Comune	Codice ASL	L'infortunato ha abbandonato il lavoro?		GG	MM	AAAA
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Il datore di lavoro ha saputo del fatto il		GG	MM	AAAA	Ha ricevuto il primo certificato medico il		
<input type="text"/>		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		

DESCRIZIONE DELL'INFORTUNIO: in che modo è avvenuto l'infortunio? (descrizione particolareggiata delle cause e circostanze anche in riferimento alle misure di igiene e prevenzione)

IN PARTICOLARE: Dove è avvenuto l'infortunio? (es. nel magazzino, in strada, in officina, sul letto, nel sotterraneo, su una barca, nella stalla, nel campo, nel bosco)

Che tipo di lavorazione stava svolgendo? (es. manutenzione, costruzione, pulizia, conduzione mezzo di trasporto, trattamento del terreno, allevamento (sic))

Era il suo lavoro SI NO sicuramente

Al momento dell'infortunio che cosa stava facendo in particolare il lavoratore? (es. sollevava una cassa, saliva le scale, usava il martello, stava guidando, arava il campo)

Che cosa è successo di imprevisto per cui è avvenuto l'infortunio? (es. si è rotto il cavo, ha perso il controllo del mezzo, ha perso l'equilibrio)

In conseguenza di ciò, che cosa è avvenuto? (es. shock elettrico, schiacciato dal mezzo di trasporto, caduto al suolo, punto da un insetto)

Se l'infortunio è avvenuto per caduta d'oggetto, indicare l'altezza in metri

INDICARE EVENTUALI TESTIMONI: (COGNOME, NOME, INDIRIZZO, TELEFONO)

IN CASO DI INFORTUNIO PROVOCATO DA CIRCOLAZIONE DI VEICOLI A MOTORE E DI NATANTI, INDICARE COGNOME, NOME, INDIRIZZO E TELEFONO DEI CONDUCENTI E DEI PROPRIETARI DEI VEICOLI COINVOLTI; NUMERI DI TARGA; COMPAGNIE ASSICURATRICI (LEGGE 24.12.69, N. 930); AUTORITA' INTERVENUTA

La lesione ha provocato la morte? SI NO sembra poterla provocare? SI NO sembra poter provocare un'inabilità permanente assoluta o parziale? SI NO

Quanti giorni si presume che possa durare l'inabilità temporanea al lavoro? ..... entro quanto tempo si ritiene che sia possibile conoscere l'esito definitivo? .....

Altre persone rimaste lese nel medesimo infortunio? .....

La comunicazione del tribunale circa la data ed il luogo dell'inchiesta di cui all'art. 57/D.P.R. n. 1124/1985 deve essere inviata a (indicare nome, cognome e residenza): .....

- titolare o legale rappresentante della ditta .....

- infortunato o superstiti .....

IL SOTTOSCRITTO DATORE DI LAVORO, CONSAPEVOLE DELLE RESPONSABILITA' CIVILI E PENALI ALLE QUALI ANDRA' INCONTRO NEL CASO DI DENUNCIA INFEDELE, DICHIARA CHE I DATI ANAGRAFICI E RETRIBUTIVI FORNITI NELLA PRESENTE DENUNCIA CONTRADDISTINTA DAL NUMERO SOPRAINDICATO SONO RISPONDENTI A VERITA'

DATA .....

FIRMA .....

RICEVUTA DI AVVENUTA PRESENTAZIONE DELLA PRESENTE DENUNCIA ALL'AUTORITA' DI PUBBLICA SICUREZZA

Comune ..... Provincia .....

Timbro dell'Ufficio

Si dichiara che la Ditta ..... ha presentato al sottoscritto la denuncia di infortunio contraddistinta dal numero sopraindicato.

LUOGO ..... DATA ..... FIRMA DELL'AUTORITA' CHE RICEVE LA DENUNCIA .....

Copia C - da presentare alla Pubblica Sicurezza (vedi istruzioni sul retro) - T.P. INAIL - 3/2002

PAGINA 2

EK-2.1. Türkiye’de Yapılan Anket Çalışması.*Ziyaret Tarihi:30.11.2016*

1.	Marketin Bulunduğu Yeri	YENİ MAHALLE/ANKARA/ YERLİ ZİNCİR
2.	Marketten sorumlu İSG uzmanı var mı?	HAYIR, (YASA GEREĞİNCEGEREKMİYOR)
3.	Marketten sorumlu İş Yeri Hekim var mı ?	HAYIR, (YASAGEREĞİNCE GEREKMİYOR)
4.	Satış Alanı (m2)	5000 m2
5.	Açık Alanı (m2)	2000 m2
6.	Günlük Müşteri Sayısı	250 Kişi
7.	Bayan Çalışan Sayısı	3 Kişi
8.	Erkek Çalışan Sayısı	27 Kişi
9.	Kaldırma Ekipman Sayısı (Forklift vs)	5 Adet
10.	Toplam Kaza Sayısı	6 Adet
11.	Çalışanlarının Maruz Kaldığı Kaza Sayısı	4 Adet
12.	Müşterilerinin Maruz Kaldığı Kaza Sayısı	2 Adet
13.	Kaldırma Ekipman Kaynaklı Kaza Sayısı	3 Adet
14.	Yükseklikten Düşme Kaynaklı Kaza Sayısı	1 Adet
15.	Kaza Sayısı (Kayrak Düşme Kaynaklı)	2 Adet
16.	İş Kazası Bildirme Süresi	3 İŞ GÜNÜ
17.	İSG Eğitim Zorunluğu var mı?	EVET
18.	İşyeri için RDR hazırlama Zorunluğu var mı?	EVET
19.	İşyeri için AEP Raporu hazırlama Zorunluğu var mı?	EVET
20.	İş kazası ile ilgili Kaza Raporu tutuluyor mu? Örnek Var mı?	EVET

EK-2.2. Fransa’da Yapılan Anket Çalışması.*Ziyaret Tarihi:25.11.2016*

1.	Marketin Bulunduğu Yer	BOBİGNAY 93000 / PARIS / ULUSLARARASI ZİNCİR
2.	Marketten sorumlu İSG uzmanı var mı?	EVET
3.	Marketten sorumlu İş Yeri Hekim var mı?	EVET
4.	Satış Alanı (m2)	16,000 m2
5.	Açık Alanı (m2)	5,000 m2
6.	Günlük Müşteri Sayısı	1,600 Kişi
7.	Bayan Çalışan Sayısı	100 Kişi
8.	Erkek Çalışan Sayısı	200 Kişi
9.	Kaldırma Ekipman Sayısı (Forklift vs)	14 Adet
10.	Toplam Kaza Sayısı	30 Adet
11.	Çalışanlarının Maruz Kaldığı Kaza Sayısı	15 Adet
12.	Müşterilerinin Maruz Kaldığı Kaza Sayısı	15 Adet
13.	Kaldırma Ekipman Kaynaklı Kaza Sayısı	12 Adet
14.	Yükseklikten Düşme Kaynaklı Kaza Sayısı	3 Adet
15.	Kaza Sayısı (Kayrak Düşme Kaynaklı)	15 Adet
16.	İli Kazası Bildirme Süresi	2 GÜN
17.	İSG Eğitim Zorunluğu var mı?	EVET
18.	İşyeri için RDR hazırlama Zorunluğu var mı?	EVET
19.	İşyeri için AEP Raporu hazırlama Zorunluğu var mı?	EVET
20.	İş kazası ile ilgili Kaza Raporu tutuluyor mu? Örnek Var mı?	EVET

EK-2.3. Almanya’da Yapılan Anket Çalışması.*Ziyaret Tarihi:24.01.2017*

1.	Marketin Bulunduğu Yeri	RUDOW/BERLİN/ REİCHHELT/ YERLİ ZİNCİR
2.	Marketten sorumlu İSG uzmanı var mı?	VAR
3.	Marketten sorumlu İş Yeri Hekim var mı ?	VAR
4.	Satış Alanı (m2)	2000 m2
5.	Açık Alanı (m2)	2000 m2
6.	Günlük Müşteri Sayısı	2500 Kişi
7.	Bayan Çalışan Sayısı	80 Kişi
8.	Erkek Çalışan Sayısı	20 Kişi
9.	Kaldırma Ekipman Sayısı (Forklift vs)	7 Adet
10.	Toplam Kaza Sayısı	6 Adet
11.	Çalışanlarının Maruz Kaldığı Kaza Sayısı	3 Adet
12.	Müşterilerinin Maruz Kaldığı Kaza Sayısı	3 Adet
13.	Kaldırma Ekipman Kaynaklı Kaza Sayısı	2 Adet
14.	Yükseklikten Düşme Kaynaklı Kaza Sayısı	0 Adet
15.	Kaza Sayısı (Kayrak Düşme Kaynaklı)	4 Adet
16.	İş Kazası Bildirme Süresi	1 İŞ GÜNÜ
17.	İSG Eğitim Zorunluğu var mı?	EVET
18.	İşyeri için RDR hazırlama Zorunluğu var mı?	EVET
19.	İşyeri için AEP Raporu hazırlama Zorunluğu var mı?	EVET
20.	İş kazası ile ilgili Kaza Raporu tutuluyor mu? Örnek Var mı?	EVET

EK-2.4. İngiltere’de Yapılan Anket Çalışması.

Ziyaret Tarihi:06.06.2017

1.	Marketin Bulunduğu Yeri	Atlas Wharf/LONDRA/ YERLİ ZİNCİR
2.	Marketten sorumlu İSG uzmanı var mı?	VAR
3.	Marketten sorumlu İş Yeri Hekim var mı ?	VAR
4.	Satış Alanı (m2)	3000 m2
5.	Açık Alanı (m2)	2000 m2
6.	Günlük Müşteri Sayısı	3500 Kişi
7.	Bayan Çalışan Sayısı	50 Kişi
8.	Erkek Çalışan Sayısı	30 Kişi
9.	Kaldırma Ekipman Sayısı (Forklift vs)	10 Adet
10.	Toplam Kaza Sayısı	3 Adet
11.	Çalışanlarının Maruz Kaldığı Kaza Sayısı	2 Adet
12.	Müşterilerinin Maruz Kaldığı Kaza Sayısı	1 Adet
13.	Kaldırma Ekipman Kaynaklı Kaza Sayısı	1 Adet
14.	Yükseklikten Düşme Kaynaklı Kaza Sayısı	0 Adet
15.	Kaza Sayısı (Kayrak Düşme Kaynaklı)	2 Adet
16.	İş Kazası Bildirme Süresi	1 GÜN
17.	İSG Eğitim Zorunluğu var mı?	EVET
18.	İşyeri için RDR hazırlama Zorunluğu var mı?	EVET
19.	İşyeri için AEP Raporu hazırlama Zorunluğu var mı?	EVET
20.	İş kazası ile ilgili Kaza Raporu tutuluyor mu? Örnek Var mı?	EVET

EK-2.5. İtalya’da Yapılan Anket Çalışması.*Ziyaret Tarihi:25.08.2017*

1.	Marketin Bulunduğu Yeri	VIA DEL GOVERNO VECCHIO/ROME/ ULUSLARARASI ZİNCİR
2.	Marketten sorumlu İSG uzmanı var mı?	VAR
3.	Marketten sorumlu İş Yeri Hekim var mı?	VAR
4.	Satış Alanı (m2)	3000 m2
5.	Açık Alanı (m2)	2000 m2
6.	Günlük Müşteri Sayısı	4000 Kişi
7.	Bayan Çalışan Sayısı	90 Kişi
8.	Erkek Çalışan Sayısı	40 Kişi
9.	Kaldırma Ekipman Sayısı (Forklift vs)	5 Adet
10.	Toplam Kaza Sayısı	14 Adet
11.	Çalışanlarının Maruz Kaldığı Kaza Sayısı	9 Adet
12.	Müşterilerinin Maruz Kaldığı Kaza Sayısı	5 Adet
13.	Kaldırma Ekipman Kaynaklı Kaza Sayısı	7 Adet
14.	Yükseklikten Düşme Kaynaklı Kaza Sayısı	1 Adet
15.	Kaza Sayısı (Kayrak Düşme Kaynaklı)	6 Adet
16.	İş Kazası Bildirme Süresi	3 İŞ GÜN
17.	İSG Eğitim Zorunluğu var mı?	EVET
18.	İşyeri için RDR hazırlama Zorunluğu var mı?	EVET
19.	İşyeri için AEP Raporu hazırlama Zorunluğu var mı?	EVET
20.	İş kazası ile ilgili Kaza Raporu tutuluyor mu? Örnek Var mı?	EVET

ÖZGEÇMİŞ

- ✓ Adı Soyadı: Nurul İslam HAN
- ✓ Doğum Yeri ve Tarihi: Pakistan 06.04.1961
- ✓ Yabancı Dili: Türkçe, İngilizce.
- ✓ İletişim (Telefon/e-posta) : 0530 171 42 98 / nurulhan@hotmail.com
- ✓ Eğitim Durumu (Kurum ve Yıl):
Lise : Federal Government College No: 1 İslamabad- Pakistan / 1980 - 1982
Lisans: Doğu Akdeniz Üniversitesi, Gazimagosa / K.K.T.C. / 1985 - 1989
Mühendislik Fakültesi – Makine Mühendiliği
Yüksek Lisans : Üsküdar Üniversitesi İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü 2015-2017
- ✓ Çalıştığı Kurum/Kurumlar ve Yıl:
Ülker Gıda San. Ve Tic. A.Ş.- 1990 - 1995
Atom Kimya San. Ve Tic. A.Ş. – 1995 - 1996
Hunca Kozmetik San. Ve Tic. A.Ş. – 1996 – 2002
Gezer Ayakkabı San. Ve Tic. A.Ş. – 2002 – 2010
Serbest İş Güvenlik Uzmanı - 2010 – 2012
Bizim Toptan Satış Mağazalar A.Ş. 2012- DEVAM